

PORVOON KAUPUNKI

Peipon esi- ja perusopetuksen koulu ja Gammelbackan monitoimitalo

Tarveselvitys

22.9.2022

Sisälllys

1	Johdanto.....	3
1.1	Tarveselvityksen työryhmä.....	4
2	Tarveselvityksen taustaa	5
2.1	Gammelbackan alueen suunnittelutilanne	6
3	Peipon koulun esi- ja perusopetuspalvelujen tilatarpeiden ja -toiveiden kartoittaminen	7
3.1	Varhaiskasvatus.....	7
3.2	Perusopetus.....	7
3.2.1	Perusopetuksen kasvava palvelutarve	8
3.2.2	Tarveselvitustyöryhmän mitoituserusteiden linjaus	14
3.2.3	Johtopäätös esi- ja perusopetuksen tila- ja palvelutarpeesta.....	14
3.2.4	Aamu- ja iltapäivätoiminta	14
3.2.5	Laajenemistarpeet	15
3.2.6	Vaikutukset oppilaaksiottoalueisiin.....	15
3.3	Esi- ja perusopetuksen järjestämisen pedagogiset lähtökohdat.....	16
3.3.1	Opetuksen järjestämisen pedagogiset lähtökohdat uudessa toimintaympäristössä	17
3.3.2	Esi- ja perusopetuksen toimintakonseptointi.....	17
4	Gammelbackan monitoimitalon tilatarpeiden – ja toiveiden kartoittaminen.....	18
4.1	Nuorisopalvelut	18
4.1.1	Nuorten näkemyksiä nuorisotiloista.....	19
4.1.2	Johtopäätös nuorisopalvelujen tilatarpeista ja -toiveista	19
4.2	Kirjastopalvelut.....	20
4.2.1	Johtopäätös kirjaston tilatarpeista ja -toiveista	20
4.3	Kulttuuripalvelut.....	21
4.4	Liikuntapalvelut	21
4.5	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus.....	21
4.6	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen yhteiskäyttöiset tilat.....	22
4.7	Ruokapalvelut.....	22
4.8	Korttelikeittiö, ruokajakeluapu ja sali.....	22
4.9	Alueen asukkaat ja toimijat	23
4.9.1	Maankäytön suunnitteluun liittyvä osallistaminen vuonna 2016	23
4.9.2	Turvallisuuskävely vuonna 2016.....	23
4.9.3	Gammelbacka 2027 hanke	23

22.9.2022

4.9.4	Gammelbackan alueen kehittäminen tutkimuskohteena	24
4.9.5	Gammelbackan kevätkarnevaali 2022.....	24
4.9.6	Kaupalliset toimijat	25
4.9.7	Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	25
5	Hankkeen tavoitteiden kartoittaminen.....	26
5.1	Rakennuspaikkavaihtoehdot	26
6	Rakennuksen ja ympäristön tavoitteet ja rajoitukset	28
7	Lopuksi.....	29

22.9.2022

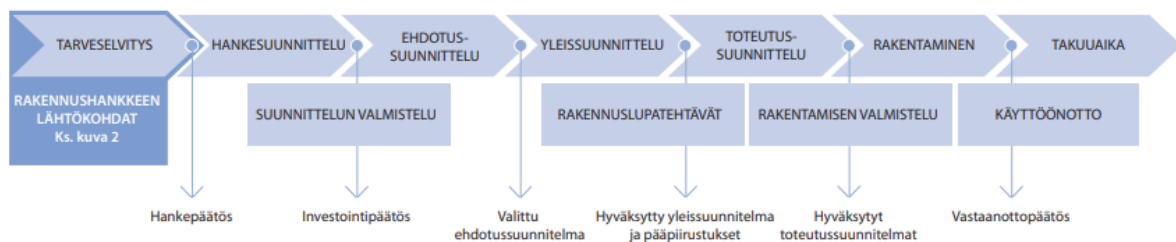
1 Johdanto

Tarvekartoitus kohdistuu Gammelbackan alueen palveluihin. Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon tarveselvityksessä kartoitetaan

- mitä palveluja on tarkoituksenmukaista sijoittaa uuteen koulu-monitoimitaloon ja
- kuvata eri toimijoiden toimintaa ja toiminnasta muodostuvia tarpeita toimintakonsepteina huonetilaohjelmaa varten.

Tarveselvityksen aikana selvitetään tilahankinnan tarpeellisuus, tiloihin sijoittuvat toiminnot ja käyttäjät sekä näiden esiin nostamat toiminnan edellyttämät tarpeet. Eri käyttäjien näkemykset tulevista tilatarpeista kootaan tarveselvitysasiakirjaan. Tarveselvitysasiakirja on siten kooste eri toimijoiden esittämistä tilatarpeista. Se on kartoittava ja viitteellinen asiakirja, joka itsessään ei ole kaupungin lupaus esitettyjen tilojen, toimenpiteiden tai tavoitteiden toteuttamisesta.

Tarveselvityksen jälkeen tehdään hankepäätös. Tulee huomata, että hankepäätös ei tarkoita investointipäätöstä, vaan päätöstä siirtyä hankesuunnitteluvaiheeseen.

Kuva 1 Talonrakennushankkeen vaiheet (RT 10-11256 Talonrakennushankkeen kulku)

Hankesuunnittelussa asetetaan rakennushankkeelle täsmälliset laajuutta, toimivuutta, laatua, kustannuksia, ajoitusta ja ylläpitoa koskevat tavoitteet. Tässä vaiheessa tarkennetaan eri käyttäjäryhmien näkemyksiä tilojen määrästä ja koosta sekä luodaan yhteinen ymmärrys hankkeen sisällöstä ja laadusta. Ts. hankesuunnitteluvaiheessa päätetään mitä tiloja ja miten paljon tulevaan rakennukseen tulee.

Hankesuunnitelmaksi kutsutaan asiakirjaa, johon kootaan rakennushankkeen laajuus- ja laatuavoitteet sisältäen esimerkiksi alustavat sijoitussuunnitelmat, luonnossuunnitelmat ja tilaohjelma. Hankesuunnitelman pohjalta laaditaan rakennushankkeen kustannusarvio ja arvioidaan rakennuksen elinkaarenaikaisia kustannuksia. Vasta hankesuunnitteluvaiheen loppupuolella tehdään investointipäätös.

Porvoon kaupungin investointisuunnitelman mukaan vuosille 2023–2029 on kohdistumassa merkittävä määrä investointeja ja investointien toteuttamista joudutaan priorisoimaan. Kaupunki ajoittaa investoinnit siten, että kaupungin investointitaso pysyy kestävällä tasolla. Kaupungin kestävä investointitason on arvioitu olevan 20–25 miljoonaa euroa vuodessa.

22.9.2022

Tällä hetkellä näyttää siltä, että vuosiin 2024–2027 kohdistuu kestävästä investointitasoa huomattavasti suurempi, noin kaksinkertainen investointipaine. Myös Gammelbackan koulu-monitoimitalon laajuutta tullaan tarkastelemaan hankesuunnitteluvaiheessa ja tuleva investointi ja päätös investoinnin laajuudesta ja laadusta tultaneen suhteuttamaan kaupungin kestävästä investointitasoon.

Gammelbackan alueen uudistamisen ensimmäiseksi ja tärkeimmäksi askeleeksi arvioidaan uuden esi- ja perusopetuksen tilojen toteuttaminen. Tämän jälkeen vuorossa ovat muiden julkisten palveluiden tilojen toteuttaminen. Kolmannessa vaiheessa toteutetaan kaupalliset palvelut ja asuinalueen täydennysrakentaminen.

Porvoon kaupungin investointi- ja rakennusprosessin prosessikuvaus on liitetty asiakirjan liitteisiin, LIITE 1.

1.1 Tarveselvityksen työryhmä

Tarveselvityksen laadintaa ohjasi tarveselvitustyöryhmä, johon kuuluivat seuraavat henkilöt:

Gustafsson Sari, sivistysjohtaja
Kettunen Jari, koulutusjohtaja
Nyberg Leila, varhaiskasvatusjohtaja
Lindholm-Ahlefelt Anders, kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Levänen Juha-Pekka, peruskoulun rehtori
Rönkkö Kari, peruskoulun rehtori (Peipon koulu)
Silvast Mikko, toimitilajohtaja
Partanen Markku, kaupunginarkkitehti
Kinnunen Antti, ylläpitöpäällikkö
Mollgren Dan, kaupunkisuunnittelun päällikkö
Kontio Maija-Riitta, yleiskaavapäällikkö
Bärlund-Hämäläinen Petra, hyvinvointikoordinaattori
Mikkeli Tommi, projektipäällikkö
Hannula Pia, viestinnän suunnittelija

Oksanen Raila, johtava konsultti, FCG Finnish Consulting Group Oy

Tarveselvitustyöryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana noin kerran kuukaudessa.

22.9.2022

2 Tarveselvityksen taustaa

Peipon koulu

Porvoon kaupungin Gammelbackan kaupunginosassa sijaitsevan Peipon koulu on Arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäen suunnittelema ja vuonna 1974 valmistunut 400 oppilaan koulu. Koulua on laajennettu vuonna 2004. Koulun urheilukenttänä toimii koulun läheisyydessä sijaitseva hiekkakenttä (pallokenttä).

Peipon koulun koulurakennus on tullut teknisen ikänsä loppupäähän. Koulurakennus ja tien toisella puolella oleva monitoimitalo on päätetty purkaa.

Peipon koulu on tällä hetkellä vuosiluokkien 1-6 alakoulu. Alueen vuosiluokkien 7-9 koulu, Pääskytien koulu, sijaitsee reilun kilometrin päässä kaupungin keskustan suuntaan, Kokkonniemen urheilualueen välittömässä läheisyydessä. Esiopetuksen järjestämispaikka on vuosien saatossa vaihdellut, eikä esiopetusta tällä hetkellä järjestetä koulun tiloissa.

Gammelbackan alueen erityispiirteenä on suuri vieraskielisen väestön ja lasten osuus. Oman kysymyksensä muodostavat Albert Edelfeltin koulun yhteydessä toimivat tehostetun ja erityisen tuen ryhmät, joiden sijoittumista uudisrakennukseen myös tarkastellaan.

Palveluverkon ennustemalli ja palveluverkkoratkaisut ohjaavat varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen nivelvaiheen kasvun ja oppimisen jatkumon toteuttamista ja eri yksiköiden sijoittumista. Peipon lähikoulu-/oppilaaksiottoalueen lapsimäärän ennakoidaan kasvavan. Oppilasmäärän kasvuun vaikuttavat myös Porvoon kaupungin keskustan länsipuolelle toteutettavat uudet asuinalueet.

Gammelbackan monitoimitalo

Monitoimitalon on suunnittelut myös Arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäki ja se valmistui vuonna 1984. Nykyisistä monitoimitaloista poiketen eri toimijoiden tilat ovat erotettu toisistaan ja jokaiseen palveluun on oma sisäänkäynti. Talon tilojen koordinoitua tai kehittämistä ei ole vastuutettu kenellekään. Osa tiloista on vajaassa käytössä.

Monitoimitalon suunniteltu purkaminen on nostanut esiin alueella olevien kaupungin palvelujen tilatarpeet. Tällä hetkellä Peipon koulua vastapäätä sijaitsevat mm. kirjasto, palvelukeskus, nuorisotila ja hyvinvointiasema.

Tarveselvitystä laadittaessa on käyty vuoropuhelua ja kartoitettu seuraavien palvelujen ja tahojen kanssa eri palvelujen ja käyttäjäryhmien toimintaa ja toiminnan edellyttämiä tilatarpeita ja toiveita: varhaiskasvatuspalvelut (esiopetus ja täydentävä varhaiskasvatus), perusopetus (yleisopetus, tehostetun tuen opetus, erityisen tuen opetus), nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, vapaa sivistystyö, alueen asukkaat.

Porvoon läntisiä alueita kehitetään ja Peippolan, Eestinmäen, Uutelan, Lehtimäen ja Gammelbackan alueille tavoitellaan maankäytön suunnittelun avulla väestökasvua. Maankäytön suunnittelussa on laadittu kolme vaihtoehtoista skenaariota väestö- ja lapsimäärien kehittymisestä Peipon koulun alueelle.

22.9.2022

2.1 Gammelbackan alueen suunnittelutilanne

Gammelbackan alueen voimassa olevissa asemakaavoissa tunnistetaan nykyiset rakennukset. Alueelle sijoittuvia uusia tai korvaavia rakennuksia ja esimerkiksi liikenneratkaisuja varten on siten laadittava asemakaavan muutos. Nykyisissä asemakaavoissa ei ole varausta tarvekartoituksessa esiin nouseville tuleville tarpeille. Näiden tarpeiden lisäksi kaavoituksessa on otettava huomioon Gammelbackan alueen kaupunkirakenne, oleva rakennuskanta ja muu ympäristö.

Koulun ja siihen liittyvien tilojen sijainti alueella kytkeytyy kaupunginosan laajempiin kehittämissuunnitelmiin. Tarvekartoituksen antamien lähtökohtien ja mitoitustietojen avulla saadaan alustavia lähtötietoja asemakaavoitusta varten. Gammelbackan alueen uudistamisen ensimmäiseksi ja tärkeimmäksi askeleeksi arvioidaan uuden koulun ja julkisten palveluiden toteuttaminen, toiseksi kaupalliset palvelut ja kolmanneksi asuinalueen täydennysrakentaminen.

Hankepäättöksen jälkeen kaavavaiheessa tutkitaan suunnitteluvaihtoehtoja, arvioidaan näiden vaikutuksia, osallistetaan kuntalaisia sekä neuvotellaan muiden viranomaisten kanssa. Asemakaavoitus voidaan tehdä ns. hankekaavana ajallisesti rinnakkain koulun hankesuunnitelman laadinnan kanssa. Asemakaavaprosessi on luonteeltaan tarkentuva, joten kaavan laadinta nivoutuu yhteen koulua koskevien suunnitelmien etenemisen kanssa. Arvioitu asemakaavoituksen aikataulu on kaavan lähtötietovaihe loppuvuonna 2022, asemakaavaluonnos 2023 sekä ehdotus ja hyväksyminen vuonna 2024.

Asemakaavan muutos luo edellytykset tilojen toteuttamiseen, mutta asemakaava ei ole toteuttamissuunnitelma. Hankepäättös ja investointipäättös koulun ja muiden tilojen rakentamisesta tehdään erikseen.

Gammelbackan alueen uudistamisen ensimmäiseksi ja tärkeimmäksi askeleeksi arvioidaan uuden koulun ja esiopetuksen, sitten muiden julkisten palveluiden toteuttaminen, kolmanneksi kaupalliset palvelut ja lisäksi asuinalueen täydennysrakentaminen.

22.9.2022

3 Peipon koulun esi- ja perusopetuspalvelujen tilatarpeiden ja -toiveiden kartoittaminen

Tarveselvityksen laadinnan aikana käytyjen keskustelujen ja muun tiedonkeruun pohjalta on laadittu seuraavat kuvaukset Peipon koulun ja Gammelbackan alueen eri toimijoiden ja palvelujen toiminnasta ja tilatarpeista. Koulu-monitoimitalon pääkäyttäjä on suomenkielinen perusopetus.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen osalta tarkastelu kohdistuu Gammelbackan alueen palvelutarpeisiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden osalta tarkastelualueena on ollut Gammelbackan alueen lisäksi läntisen alueen palvelut.

3.1 Varhaiskasvatus

Gammelbackan kaupunginosan alueella varhaiskasvatusta, ml. esiopetus, annetaan Gammelbackan päiväkodissa, jossa on kuusi (6) ryhmää, päiväkotit Helmessä (6), yksityisessä päiväkotit Kammarissa (2) ja yksityisessä päiväkotit Horisontissa (4). Vieraskielisten lasten osuus päiväkotiryhmissä on 20-60 % lapsista.

Esiopetus järjestetään kaupungin varhaiskasvatuksen alaisuudessa ja kunnallisena palveluna. Gammelbackan päiväkodissa järjestetystä esiopetuksesta siirrytään Peipon kouluun, johon tulee oppilaita myös Eestinmäen päiväkodeista.

Varhaiskasvatuksen lähtökohtana on, että lapsi saa tarvitsemansa varhaiskasvatuspalvelut samasta paikasta. Käytännössä tämä tarkoittaa, että mikäli esiopetus järjestetään koululla, niin täydentävä varhaiskasvatus järjestetään myös koululla.

Kaupungissa ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lähipalveluperiaatetta eikä linjattu joustavan esi- ja alkuopetuksen järjestämisestä.

Keväällä 2022 kartoitettu varhaiskasvatuksen Gammelbackan monitoimitaloon kohdistuva toiminta muodostuu

- kolmesta (3) esiopetuksen ryhmästä á 21/lasta/ryhmä ja
- heidän täydentävän varhaiskasvatuksen toiminnan edellyttämistä tiloista (63 lasta).

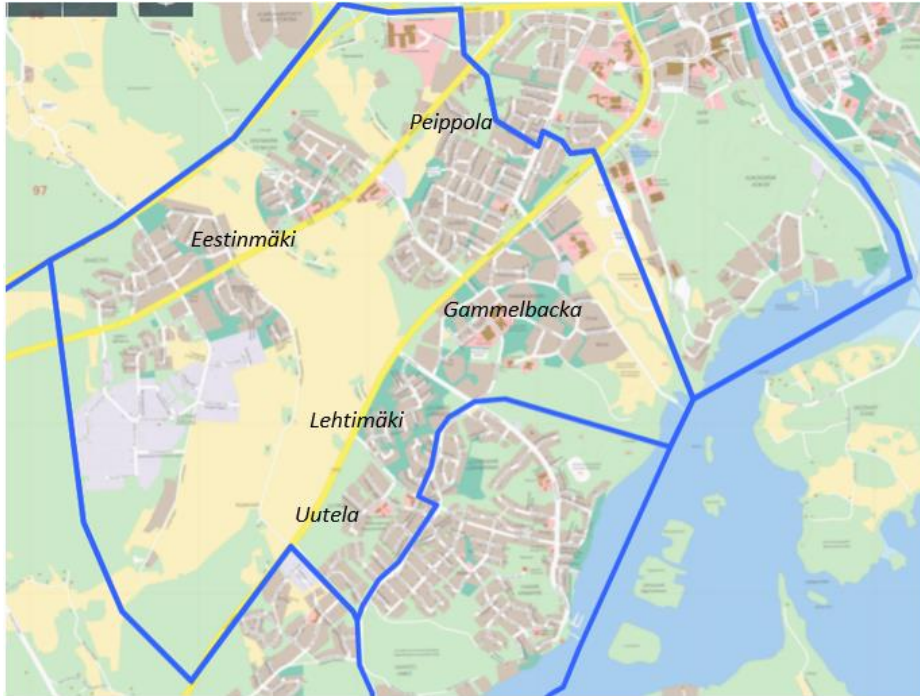
Avoimia varhaiskasvatuspalveluja järjestetään eri puolilla kaupunkia. Päiväkodeissa järjestetään varhaiskasvatuksen kerhoja. Perhekahvila-toimintaa järjestetään länsirannalle tulevassa toimipisteessä sekä yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä mahdollisesti myös muissa toimipisteissä.

3.2 Perusopetus

Gammelbackan alueella sijaitsevat Peipon koulu, joka on vuosiluokkien 1-6 koulu ja Pääskytien koulu, vuosiluokat 7-9. Peipon koulu sijaitsee Gammelbackan keskustassa ja Pääskytien koulu Kokkonniemen urheilualueen välittömässä läheisyydessä. Koulurakennusten välimatka on noin yksi (1) kilometri.

Peipon koulun oppilaaksiottoalue muodostuu Eestinmäen, Uutelan, Lehtimäen, Gammelbackan ja osaksi Peippolan kaupunginosista (kuva 1). Pääskytien koulu on vastaanottava koulu mm. Hamarin ja Tolkkisen koulujen kuudesluokkalaisille.

22.9.2022

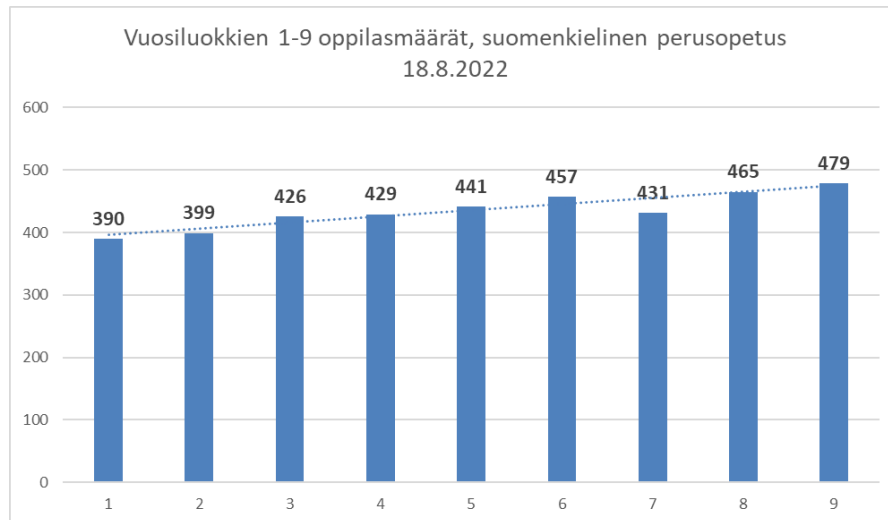
Kuva 2 Peipon koulun oppilaaksiottoalue (Porvoon kaupunki, karttapalvelu, 2022)

3.2.1 Perusopetuksen kasvava palvelutarve

Porvoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärien kehitymisestä on laadittu laajempi oppilasennustetarkastelu. Asiakirja "Oppilasmäärän tarkastelu Peipon koulun tarveselvitystä varten" on liitetty tämän asiakirjan liitteisiin, LIITE 2.

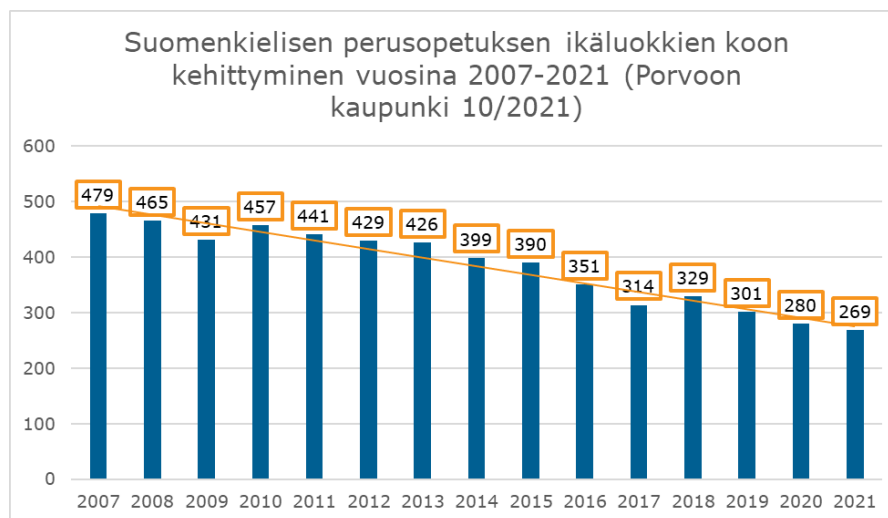
Kuvissa 3-6 on esitetty tiivistetysti Porvoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen nykyisiä lapsi- ja oppilasmäärätietoja ja laadittu lapsi- ja oppilasmääräennusteet koko kaupungin ja läntisen alueen oppilasmäärästä.

22.9.2022

Kuva 3 Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärät vuosiluokittain lukuvuoden alkaessa 2022 (Porvoon kaupunki 18.8.2022) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

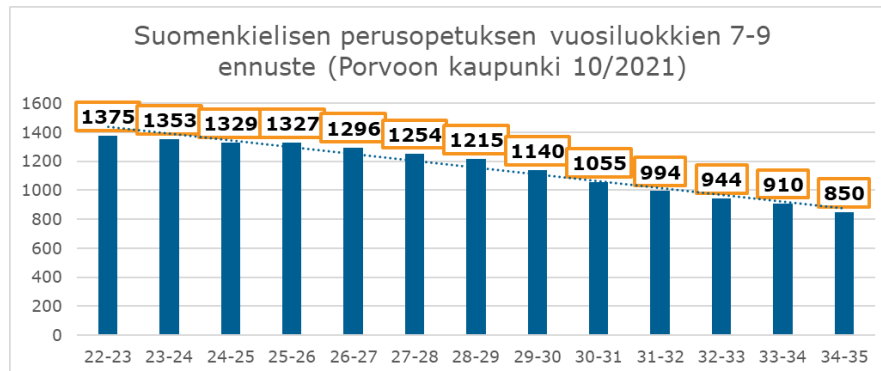
Keskeinen havainto kuvasta 2: Nuoremmat vuosiluokat ovat oppilasmäärältään vanhempia vuosiluokkia pienempiä.

Kuva 4 Suomenkielisen perusopetuksen osallistuvien ikäluokkien koon kehittyminen vuosina 2007-2021 lapsen syntymävuoden mukaan, tilanne 10/2021 (Porvoon kaupunki 10/2021) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

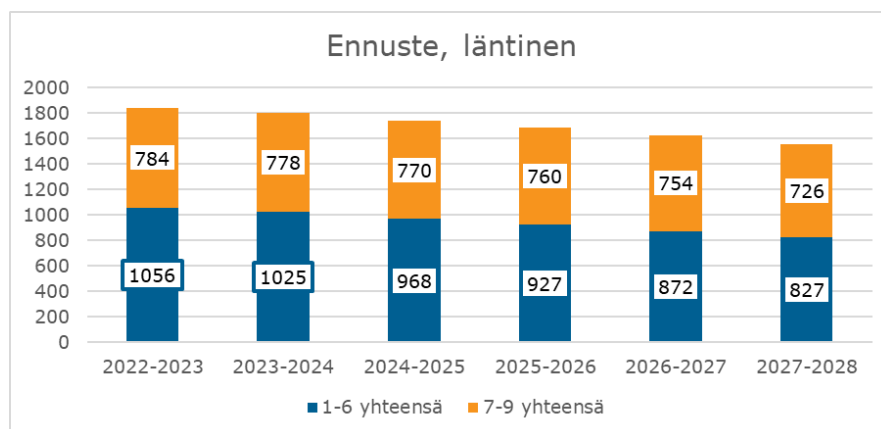
Keskeinen havainto kuvasta 3: Ikäluokkien koot ovat pienentyneet vuodesta 2010 lähtien.

22.9.2022

Kuva 5 Suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 oppilasmääräennuste vuosille 2022-2035, tilanne 10/2021 (Porvoon kaupunki 10/2021) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Keskeinen havainto kuvasta 4: Tuhannen yläkoululaisen määrä alittuu vuonna 2031.

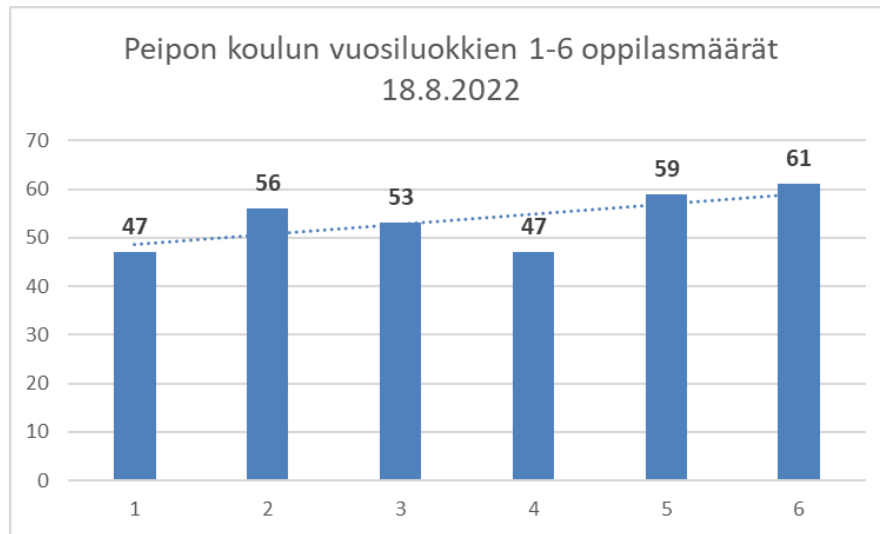

Kuva 6 Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasennuste vuosille 2022-2028 astejaon mukaan (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Keskeinen havainto kuvasta 5: Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on laskeva. Lasku kohdistuu ensin 7-12-vuotiaiden määrään.

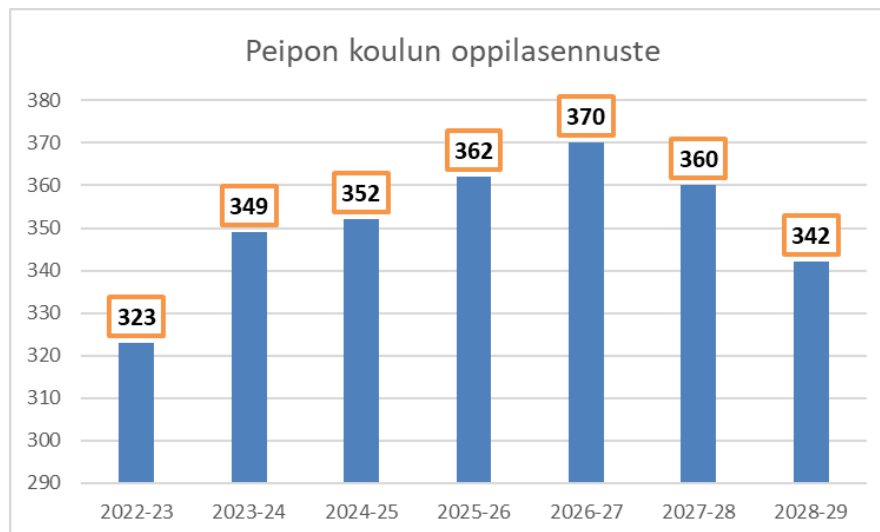
Edellä kuvatut väestömuutoksen trendit näkyvät myös pienemmässä mittakaavassa Peipon koulun oppilasmääriä tarkasteltaessa. Koulun nykyisten oppilaiden vanhemmat ikäluokat ovat nuorempia ikäluokkia suurempia (kuva 7).

22.9.2022

Kuva 7 Peipon koulun oppilasmäärät vuosiluokittain lukuvuoden alkaessa 2022 (Porvoon kaupunki 18.8.2022) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

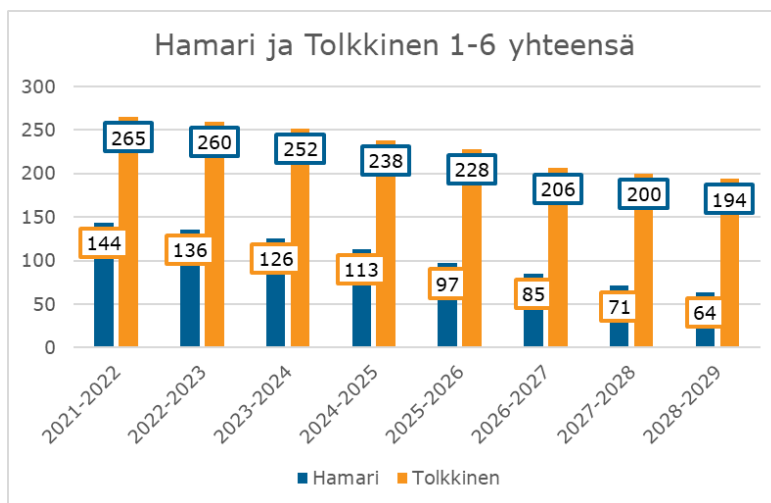
Peipon koulun väestörekisteripohjainen oppilasennuste on lukuvuoteen 2026-2027 asti kasvava (kuva 8). Tässä oppilasennusteessa ei ole huomioitu maankäytön suunnittelun tai muuton vaikutusta oppilasmäärän kehittymiseen. Ennuste on laadittu nykyisten väestötietojen pohjalta.

Kuva 8 Syksyllä 2021 laadittu väestörekisteripohjainen Peipon koulun oppilasennuste vuosille 2022-2029 (Porvoon kaupunki, 18.8.2022 ja huhtikuu 2022) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

22.9.2022

Peipon koulun tilatarpeita arvioidessa on tarkoituksenmukaista tarkastella myös Hamarin ja Tolkkisen koulun oppilasmääräkehityksiä. Tässä oppilasennusteessa ei ole huomioitu maankäytön suunnittelun tai muuton vaikutusta oppilasmäärän kehittymiseen. Molempien koulujen väestökisteripohjaiset oppilasennusteet ovat laskevia. Hamarin oppilasmäärä laskee 80 oppilaalla ja Tolkkisissa 71 oppilaalla. Mikäli näiden kahden koulun oppilasmääräkehitys toteutuu ennusteen mukaisena, on Peipon kouluun kohdistuvia oppilasmääräpaineita mahdollista purkaa muuttamalla oppilaaksiottoalueiden rajoja ja tasaamalla koulujen oppilasmääriä.

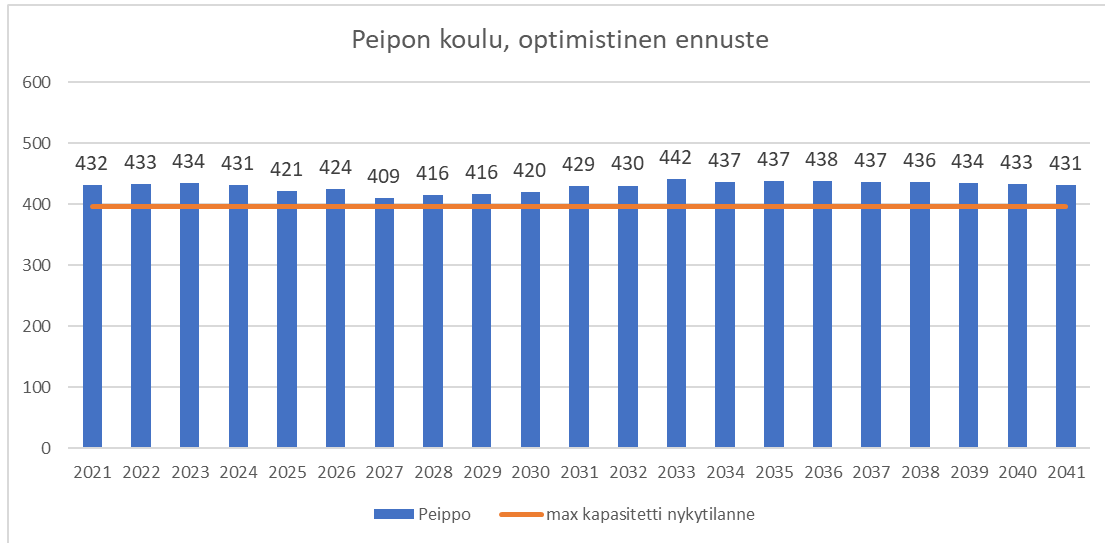
Kuva 9 Syksyllä 2021 laaditut väestökisteripohjaiset Hamarin koulun ja Tolkkisen koulun oppilasennusteet vuosille 2021-2029 (Porvoon kaupunki, 2022) Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Porvoon kaupunki haluaa pysäyttää edellä kuvatun lapsimäärän kehittymisen ja pyrkii aktiivisella kaupungin ja maankäytön suunnittelun avulla edistämään Gammelbackan alueen väestökehitystä positiiviseen suuntaan. Maankäytön suunnittelun toimenpiteet kohdistuvat alueen asuntokannan kehittymiseen ja sitä kautta lapsiperheiden ja lasten määrän kasvuun.

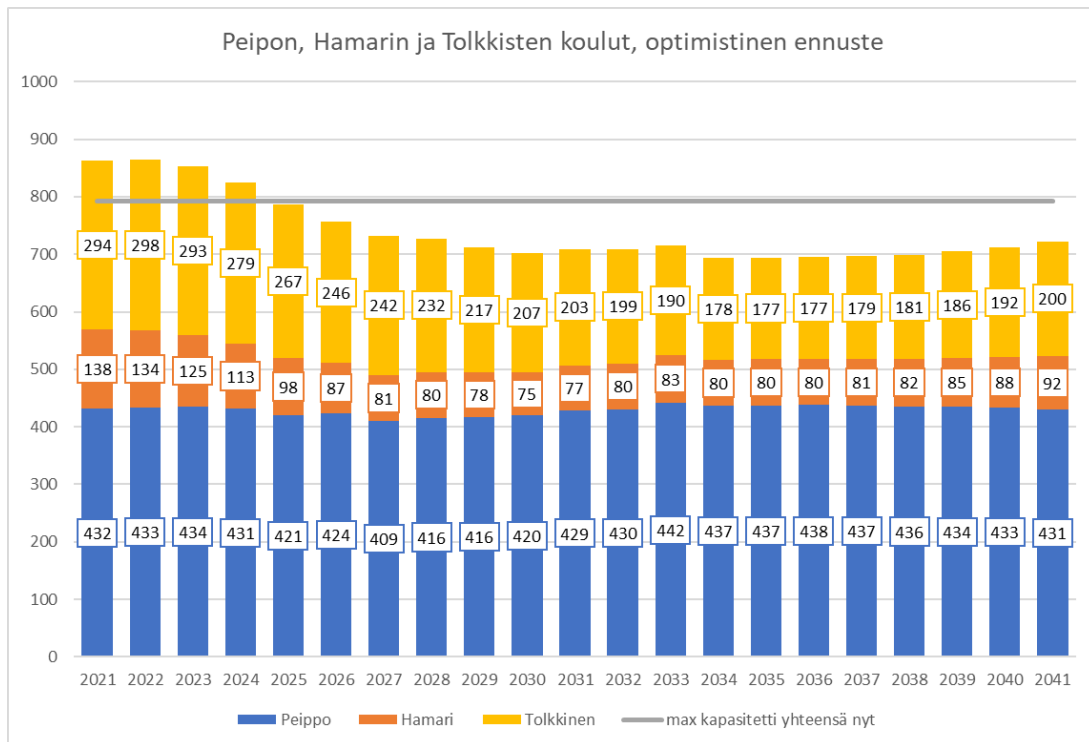
Maankäytön suunnittelun vaikutuksista on laadittu kolme skenaariota. Tässä tarveselvityksessä käytetään palvelutarpeen arvioinnissa sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisinta väestöennustetta, jossa varaudutaan suurimpaan lasten määrän kasvuun. Peipon koulun oppilaaksiottoalueeseen kohdistuu merkittävää kaavoitusta ja asuntotuotantoa.

Peipon koulun oppilaaksiottoalueen optimistisen väestöennusteen esi- ja perusopetusikäisten yhden ikäluokan suuruudeksi on arvioitu noin 70 lasta. Suurimpien ikäluokkien ennustetaan olevan noin 80 lasta ja pienimpien ikäluokkien noin 62 lasta.

22.9.2022

Kuva 10 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisin väestöennuste Peipon koulun alueella asuvien lasten määrästä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Kuva 11 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisin väestöennuste Peipon, Hamarin ja Tolkisten koulujen alueella asuvien lasten määrästä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

22.9.2022

3.2.2 Tarveselvitystyöryhmän mitoitusperusteiden linjaus

Peipon koulun – Gammelbackan monitoimitalon suurin käyttäjäryhmä on Porvoon kaupungin esi- ja perusopetus. Koulu suunnitellaan 3-sarjaiseksi (eli kolmen rinnakkaisluokan) esi- ja perusopetuksen yleisopetuksen osalta. Tarveselvitystyöryhmä linjasi käytettäväksi seuraavat mitoitusperusteet:

- esiopetuksen ryhmäkoko 21 lasta
- vuosiluokkien 1-6 yleisopetus 24 oppilasta
- valmistava opetus 10 lasta
- tehostetun tuen opetus 8 lasta
- erityisen tuen opetus 6 lasta

Tarveselvitystyöryhmä linjasi myös suunnittelun mitoitusperusteena käytettäväksi seuraavaa mitoitustilähtökohtaa:

- Opetusryhmälle määritellään koko 28 oppilasta (linjattiin myöhemmin 24 lasta) ja yhtä opetusryhmää kohden varataan laskennallisesti noin 80 neliötä. Tila muodostuu yleisopetustilasta ja eriyttämisen tilasta/tiloista.
- Koulun piha-alueiden mitoituksen lähtökohtana käytetään 20 m²/lapsi.

3.2.3 Johtopäätös esi- ja perusopetuksen tila- ja palvelutarpeesta

Esi- ja perusopetuksen oppilasmäärät ovat seuraavat:

- esiopetus, 63 (3x21)
- vuosiluokkien 1-6 perusopetuksen yleisopetus, 432 oppilasta (3x6x24)
- valmistava opetus 20 oppilasta (2x10)

Yleisopetuksen esi- ja perusopetuksen koulupaikkatarve on 515 paikkaa.

Mikäli Albert Edelfeltin koulun vaativan erityisen tuen opetus sijoitetaan Peipon kouluun, koulun oppilaista noin 40 opiskelee erityisen tuen pienryhmissä. Opetus jakautuu periaatteella 4+1 ryhmää siten, että

- pidennetyn oppivelvollisuuden ryhmiä on neljä kappaletta, yhteensä 32 oppilasta. Lakisääteinen ryhmäkokomaksimi on 8 oppilasta (4x8).
- vaikeasti vammaisten opetuksen ryhmiä on yksi, yhteensä kuusi oppilasta. Lakisääteinen ryhmäkokomaksimi on 6 oppilasta (1x6).

Koulun esi- ja perusopetuksen yhteenlaskettu paikkatarve on 553 esi- ja perusopetuksen oppilaspaikkaa.

3.2.4 Aamu- ja iltapäivätoiminta

Porvoon kaupunki järjestää ostopalveluna aamu- ja iltapäivätoimintaa perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien erityisopetukseen otetuille tai siirretyille

22.9.2022

oppilaille. Peipon koulussa ei tällä hetkellä ole aamupäivätoimintaa. Iltapäivätoiminta on ulkoistettu ja toimintaan osallistuu noin 35-40 lasta.

Tulevan kouluratkaisun tulee mahdollistaa sekä aamu- että iltapäivätoiminnan järjestäminen. Aamu- ja iltapäivätoiminnalle ei varata erillisiä omia tiloja, mutta tilojen tarkemman määrittelyn yhteydessä tulee huomioida:

- yleisopetuksen oppilasmäärän kasvaessa iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrän arvioidaan kasvavan noin 50-60 lapseen
- pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat ja vaikeasti vammaiset oppilaat ovat oikeutettuja ja tarvitsevat sekä aamu- että iltapäivätoimintaa

Koulu-monitoimitalossa tulee olla tiloja, jotka soveltuvat aamu- ja iltapäivätoiminnalle. Tämä tulee huomioida erityisesti tilojen yhdistettävyydessä ja eroteltavuudessa, koulun sisäisiä liikennevirtoja suunniteltaessa, akustisessa suunnittelussa ja kalustus- ja varustesuunnittelussa.

3.2.5 Laajenemistarpeet

Tarveselvityksen laadinnan yhteydessä tarkasteltiin englanninkielisen esi- ja perusopetuksen linjan perustamista Peipon kouluun. Ratkaisu muuttaisi koulun 4-sarjaiseksi ja kokonaisoppilasmäärän nousevan lähes 700 oppilaaseen. Tarveselvitystyöryhmä katsoi, että näin ison yksikön sijoittaminen Gammebackan alueelle ei tällä hetkellä ole tarkoituksenmukaista.

Englanninkielisen linjan tilantarve olisi vähintään 1 (esiopetus) + 6 (perusopetus) noin 60 neliön opetustilaa, yhteensä 420 neliötä. Noin 150 oppilaan mitoitus vaikuttaa lisäksi esimerkiksi wc-tilojen määrään (10-11 lisää), ruokalan, naulakkojen, käytävien sekä henkilökunnan tilojen mitoitukseen. Linjan tarvitsemien tilojen kustannusvaikutukset karkeasti arvioiden ovat 1,5-2,5 milj. euroa. Arvio ei sisällä englanninkieliselle linjalle siirtyvien oppilaiden lähettävään kouluun mahdollisesti muodostuvien vajaan täyttöisten opetusryhmien vaikutuksia ao. koulujen tilojen käyttöön/tilakustannuksiin.

Mikäli englanninkielinen linja perustetaan, 150 lasta tarvitsee vähintään 7 opettajaa ja varsinkin esiopetuksen puolella myös muuta henkilöstöä. Karkea arvio palkkakustannuksista on noin 400 000 – 500 000 euroa vuodessa.

Englanninkielisen linjan perustamiskustannukset tulisivat uudistiloissa karkean arvion mukaan olemaan täysimääräiset 7 vuoden kuluttua. Kustannusvaikutus tulisi olemaan noin 3 miljoonaa euroa.

Tarveselvitystyöryhmä linjasi, että päätös englanninkielisen perusopetuksen linjan perustamisesta ja sijoittumispaikasta tehdään myöhemmin osana muita palveluverkkoratkaisuja.

3.2.6 Vaikutukset oppilaaksiottoalueisiin

Nykyisillä väestökisteripohjaisilla tiedolla laadittu Peipon koulun oppilasennusteen mukainen oppilasmäärä on korkeimmillaan 370 oppilasta. Tiedot perustuvat Porvoon kaupungin syksyn 2021 oppilasmäärätietoihin.

Tarveselvitystyöryhmä esittää yleisopetuksen oppilasmääräksi 432 oppilasta. Määritelty koko pitää sisällään oppilasennusteen tietoihin verrattuna 60 oppilaan kasvuvaran.

22.9.2022

Hamarin ja Tolkkisen koulun oppiasennusteet ovat laskevat. Oppilaaksiottoalueita muokkaamalla voidaan tulevina vuosina osoittaa noin 150 lapselle lähikoulu Hamarin ja Tolkkisen koulusta.

Vuoteen 2029 mennessä Peipon kouluun on muodostunut noin 200 yleisopetuksen oppilaspaikan reservi vastaamaan alueen väestökasvuun.

3.3 Esi- ja perusopetuksen järjestämisen pedagogiset lähtökohdat

Peipon koulussa on aloitettu uudessa toimintaympäristössä tapahtuvan esi- ja perusopetuksen järjestämisen pedagogisen toiminnan suunnittelu. Henkilöstön linjaama yhteinen näkemys uudesta toimintaympäristöstä korostaa

- turvallisuutta,
- yhteisöllisyyttä,
- yksilöllisyyttä ja
- positiivisuutta.

Tulevassa toimintaympäristössä tuodaan esiin toisten hyvät puolet ja tuetaan saavuttamaan jokaisen täysi potentiaali. Koulu ei rajaudu vain kouluun, vaan positiivisen tarinan rakentamisessa ovat mukana oppilaat, henkilökunta, huoltajat sekä koko lähiympäristö, joka sisältää:

- ympäröivän yhteisön,
- positiivinen toimintakulttuuri,
- ihmisten kunnioittava kohtaaminen,
- pärjäämisen taidot,
- tiedon hankkimisen taidot,
- yhdessä tekeminen,
- kotien osallistaminen ja
- vanhemmuuden tukeminen.

Pedagogisen toimintaympäristön tulee

- antaa oppilaille tiedot ja taidot hyvän elämän rakentamiseen,
- oppilailla on mahdollisuus edetä omaa koulupolkuaan omien kykyjensä mukaan sekä
- edistää oppimista, osallisuutta, hyvinvointia ja kestäväää elämäntapaa.

Koulun erityispiirteenä on kielten ja kulttuurien monimuotoisuus. Kotikielenään suomea puhuvat oppilaamme sekä monitaitoinen ja kansanvälinen henkilökunta ovat perusta, jonka ansiosta muualta Suomeen muuttavat lapset sopeutuvat ympäröivään ympäristöön ja oppivat kielen paremmin. Jotta näin tapahtuu myös tulevaisuudessa, koulun suomenkielisten oppilaiden määrän toivotaan kasvavan.

22.9.2022

3.3.1 Opetuksen järjestämisen pedagogiset lähtökohdat uudessa toimintaympäristössä

Yhteisopettajuus

- ryhmien yhdistelyn tulee olla mahdollista
- toimivan samanaikaisopettajuuden tulee olla mahdollista
- integroinnin tulee olla mahdollista

Kotiluokat

- mahdollisuus hiljaiseen työskentelyyn
- mahdollisuus yhdistellä isoiksi tiloiksi
- hyvä äänieristys sekä omat pulpetit
- luokissa oma eriyttämistila/eriyttämistiloja
- pienryhmien tilat ja valmistava opetus välittömään yhteyteen vastaavien yleisopetuksen ikäluokkien kanssa

Yhteiset tilat

- lapsilähtöisyys
- rauha ja turvallisuus
- koko koulun hyödyntäminen oppimisen tilana
- leikki ja liike vahvasti mukana toimintaympäristön suunnittelussa
- innostavat ja monipuoliset tilat luonnontieteille, käsitoille, musiikille, kuvaamataidolle ja kieltenopiskelulle
- erityispedagogiikan huomioiminen
- toimiva esiintymislava, jolla olisi monimuotoiset käyttötarkoitukset
- etäyhteyksiä hyödyntävä opetus, yhteistyö esim. museoiden ja muiden toimijoiden kanssa
- opetusvälineisiin panostaminen, konkretiavälineet ja havainnollistaminen.
- kestävä kehitys ja kierrätyksen toteutuminen
- iso liikuntasali, luistelukentät ja hiihtoladut

Osallisuus ja hyvinvointi

- aktiivinen oppilaskunta
- yhteisöllisyyden lisääminen aluetta yhdistävillä tapahtumilla, kuten urheiluturnauksilla, iltatapahtumilla, juhlilla jne.
- juhlaperinteet vahvana osana koulun arkea, jossa kulttuurien kirjo on hyvin suuri
- toimiva kirjasto, jota koulun helppo käyttää
- nuorisotila osana rakentamassa vahvaa oppilaiden koulupolkua
- monipuolinen lähiliikuntapuisto myös länsialueen asukkaiden käyttöön

3.3.2 Esi- ja perusopetuksen toimintakonseptointi

Huonetilaluettelon ja -ohjelman laadinnan yhteydessä esi- ja perusopetuksen, yleisopetuksen ja erityisen ja tehostetun tuen sekä vaikeasti vammaisten opetuksen, täydentävään varhaiskasvatukseen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteensovittaminen nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden kanssa on tarpeen. Eri toimijoiden toiminnan yhteiset toimintamallit ja -tilatarpeet tulee tunnistaa ja muodostaa koulu-monitoimitalolle yhteiset toimintakonseptit.

22.9.2022

4 Gammelbackan monitoimitalon tilatarpeiden – ja toiveiden kartoittaminen

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen osalta tarkastelu kohdistuu sekä Gammelbackan että läntisen alueen palvelutarpeisiin ja tilatoiveisiin.

Porvoon Kulttuuriohjelmassa 2030 tavoitellaan, että kaikkialla Porvoon alueella on saatavilla kulttuuria. Myös Gammelbackassa on tarkoitus lisätä tapahtumia. Ohjelman tavoitteena on tuottaa aktiivisesti kulttuuria lähioissa yhdessä asukkaiden kanssa ja kehittää monitoimitaloja monipuolisiksi nuoris-, kirjasto- ja kulttuurikeskuksiksi.

Gammelbackan alueen erityispiirteitä ovat mm. monikulttuurisuus, muita kuin virallisia kotimaisia kieliä puhuvien suuri osuus, samoin kuin vuorotyötä tekevien suuri osuus. Nämä tekijät asettavat omat haasteensa palveluiden ajoittamiselle ja saavutettavuudelle.

Gammelbackan alueella sijaitsevat kasvatus- ja opetuspalvelut sekä nuoris-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut ovat valmiita sovittamaan osan toiminnastaan yhteisiin tiloihin.

4.1 Nuorisopalvelut

Gammelbackan nykyinen nuorisotila vastaa läntisen alueen nuorisotilarpeista. Tilat ovat tarkoitettu 3 lk. ja sitä vanhemmille lapsille ja nuorille.

Nuorisotilan avointa toimintaa on 4 päivänä viikossa, 24 tuntia/viikko. Nuorisotila on avoinna ma, ke, to ja pe iltapäivisin ja ma, ke ja pe iltaisin. Tilat ovat auki seuraavasti:

Maanantaisin

13.00–16.30 3. lk →

17.00–20.00 6. lk →

Tiistaisin suljettu

Keskiviikkoisin

13.00–16.30 3. lk →

17.00–20.00 6. lk →

Torstaisin

13.00-16.30 3. lk →

Perjantaisin

13.00-16.30 3. lk →

17.00-21.00 7. lk →

Kävijämäärät vaihtelevat päivittäin 25-100 lapsen ja nuoren välillä. Asiakkaat ovat pääasiassa iältään 9-18-vuotiaita. Esimerkiksi huhtikuussa 2022 päivittäinen kävijäkeskiarvo on ollut 57/päivä.

Gammelbackan nuorisotilassa järjestetään toimintaa viikon jokaisena päivänä ja eri kellonaikoihin. Nuorisopalvelut käyttävät tilaa nuorisotilan avoimeen toimintaan, pienryhmätoimintaan, luokkaprojekteihin, yksittäisten nuorten kohtaamisiin ja erilaisiin tapahtuma- ja teemapäiviin. Ryhmätoimintaa on monenlaista ja ryhmien koot vaihtelevat (voi olla 5–15 lasta/nuorta ja luokkaprojekteissa kokonainen luokka). Lisäksi nuorisotilassa järjestetään loma-aikojen toimintaa, kuten päiväleirejä. Nuorisotyöntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä alueen koulujen, kirjaston, seurakunnan ja muiden alueen toimijoiden kanssa.

22.9.2022

Tilaa käyttävät nuorisopalvelujen lisäksi monet muut toimijat, kuten kansalaisopisto, 4H ja urheiluseurat, järjestöt ja yksityishenkilöt. Nuorisojärjestöt voivat käyttää tiloja ilmaiseksi. Järjestöt ja yksityishenkilöt voivat vuokrata tiloja juhla- ja tapahtumakäyttöön. Muiden käyttäjien tilan käyttö ajoittuu pääsääntöisesti tiistaipäiville, torstai-iltoihin sekä viikonloppuihin:

- ti aamupäivä, Kansalaisopiston eläkeläisten kuoro/laulupiiri – kävijöitä noin 15 henkeä
- ti iltapäivä, 4H kokkikerho – kävijöitä 5–10 henkeä
- to iltaisin ja viikonloppuisin mm. urheiluseurojen joukkueilloja (lasten ja nuorten joukkueet) ja järjestöjen yksittäisiä kokoontumisia (esim. partio) – kävijöiden määrä vaihtelee
- to iltaisin ja viikonloppuisin esimerkiksi yksityishenkilöiden juhlia (pääsääntöisesti lasten syntymäpäiväjuhliä) – kävijöiden määrä vaihtelee.

4.1.1 Nuorten näkemyksiä nuorisotiloista

Huhtikuun lopussa nuorisotilassa olevat nuoret ottivat kantaa nuorisotilan sijaintiin ja tiloihin. Nuoret olivat nykyisen nuorisotilan sijaintiin tyytyväisiä. Nuorten näkemyksen mukaan nuorisotilan tulee sijaita lähellä koulua, kotia, kirjastoa ja kauppaa. Tiloissa tulee voida tavata kavereita, leikkiä, pelata, harrastaa liikuntaa, askarrella, syödä, laittaa ruokaa, tehdä läksyjä ja järjestää diskoja. Uusiin tiloihin toivottiin mm. liukumäkeä ja tempurataa.

Nuorimmat vastaajat toivoivat sekä aikuisten ohjaamaa toimintaa että omaehtoista toimintaa, mutta ennen kaikkea pitempiä aukioloaikoja. Toiminnan toivottiin myös olevan maksutonta. Erilliselle bänditilalle ei koettu olevan tarvetta, mutta erityistä kiitosta nykyisistä tiloista ja toiveen, että myös uudessa rakennuksessa olisi iso salikokonaisuus, jossa yläkerta (parvi sai kautta linjan paljon puolta), askartelutila, pelihuone, keittiö ja sen yhteydessä tila, jossa olisi sopivasti istumapaikkoja. Toiveen oli myös mahdollisuus käyttää liikuntasalia. Ulkotiloista esiin nousi polkupyörien säilytys ja palloilukenttä.

4.1.2 Johtopäätös nuorisopalvelujen tilatarpeista ja -toiveista

Nuorisopalvelujen näkökulmasta uudet tilat voivat olla osittain yhteiskäyttötiloja ja sijoittuminen koulun kanssa samaan rakennukseen helpottaa yhteistyötä. Nuorisopalvelujen tilatarve muodostuu nykyisten toimintojen edellyttämistä tiloista ja uuden rakennuksen suunnittelussa on esitetty otettavaksi huomioon nuorisotilojen toiminnan erityispiirteet:

- askartelutila – toimii myös rauhallisempana tilana, jossa voi jutella pienessä porukassa tai vaikka pelata lautapelejä, toimii mahdollisesti myös pienenä kokoustilana
- pelitila – nykyinen määrä laitteita vaatii tilaa. Havaintona, että pelitilan on hyvä sijaita vähän erillään muusta tilasta, toivotaan mahdollisuutta vaikuttaa tilan suunnitteluun – mihin pistorasioita, nettiyhteydet yms.
- riittävästi tilaa, osa tiloista voi olla yhteiskäyttötiloja, mutta olisi hyvä, että osa tiloista olisi osoitettu nuorisopalveluiden käyttöön myös aamuisin tapahtuvaa toimintaa varten (mahdollistaa pienryhmien ja luokkien vastaanottamisen myös kouluaikana)
- ulkopuoliset käyttäjät – nuorisotila saa viikoittain kiitosta asukkailta, jotka mm. vuokraavat tilaa lasten syntymäpäiväjuhliin. Tällainen tulisi olla mahdollista myös jatkossa

22.9.2022

- riittävästi tilaa, ettei kävijämääriä tarvitse rajoittaa rajaamalla ikäryhmiä ulos toiminnasta (niin kuin Kevarissa on jouduttu tekemään)
- riittävästi työpisteitä ja sosiaalitila

Nuorisopalvelujen näkökulmasta nuorisotilojen tulisi sijoittua Gammelbackan keskustaan, jossa nuoret viettävät aikaa iltaisin (ostarilla).

4.2 Kirjastopalvelut

Kirjaston asiakaskunta muodostuu lapsista senioreihin. Gammelbackan kirjastossa on vuosittain noin 50 000 käyntiä. Gammelbackan kirjaston erityispiirteenä on monikulttuurinen asiakaskunta.

Kirjasto on läntisen alueen aluekirjasto ja palvelee esimerkiksi Hamarin, Alkrog, in Haikkoon, Peippolan, Tolkkisen ja Eestinmäen asukkaita. Kirjasto toimii omatoimikirjastona iltaisin ja viikonloppuisin. Kirjaston nykyinen sijainti on koettu hyväksi sen helpon saavutettavuuden näkökulmasta.

Aineistojen lainaamisen, varaamisen ja palauttamisen lisäksi kirjastossa luetaan lehtiä, etsitään tietoa, toimitetaan asioita tietokoneella, tulostetaan, tavataan tuttuja, vietetään aikaa, pelataan, tehdään läksyjä tai töitä, opiskellaan tai vain ollaan hetki rauhassa yhdessä tai yksin.

Asiakaspalveluun kuuluu lisäksi esimerkiksi tiedonhaun opastusta, digiopastusta ja lukuvinkkipalvelua. Kirjasto järjestää tapahtumia, kuten elokuvanäytöksiä, monikielisiä satutunteja, kirjavierailuja, keskusteluja ja pienempiä teatteri- tai musiikkiesityksiä. Alueen koulu- ja päiväkotiyhteistyöhön kuuluvat lapsiryhmien vierailut kirjastossa ja lapsille suunnatut kirjavinkkaukset ja kirjasto-opastukset. Iltapäiväkerho kokoontuu kirjastossa muutaman kerran viikossa. Kerho toimii ulkona, mutta tarvitsee välillä sisätiloja.

Kirjasto toimii alueella ainoana avoimena olevana julkisena tilana. Kirjastotyön ytimessä ovat kohtaamiset sekä lasten että aikuisten kanssa ja ne ovat lähikirjastoissa merkittävämmässä roolissa kuin pääkirjastossa. Etenkin iltapäivisin kohtaamisten edellyttämät tilatarpeet korostuvat, kun aikuiset ja koululaiset ovat kirjastossa samaan aikaan.

4.2.1 Johtopäätös kirjaston tilatarpeista ja -toiveista

Kirjastopalveluilla on nyt käytössä Gammelbackassa noin 500 neliötä. Kirjaston toiminta muodostuu aineistoihin, asiakaspalveluun ja kirjastossa työskentelyyn ja oleiluun liittyvistä toiminnoista. Kirjastossa tulee eri-ikäisten voida lukea, istuskella ja työskennellä omissa ryhmissään tai tietokoneilla.

Kirjastopalvelujen arvio on, että Gammelbackan kirjastoon tarvitaan vähintään neljä asiakastietokoneita. Lehtilukutilan tulee mahdollistaa lehtien lukeminen pöytien ääressä. Tarve on minimissään neljä pöytää. Erilaisissa pienryhmätiloissa tehdään läksyjä, pelataan lautapelejä ja opiskellaan.

Nykyisestä kirjastosta on puuttunut pienille lapsille tarkoitettu satuhuone/leikkitilaa. Tulevassa monitoimitalossa tulisi olla erilaisia kohtaamispaikkoja. Kirjaston läheisyyteen tai yhteyteen on luonnollista sijoittaa tiloja, jossa päivällä perheiden on mahdollista kohdata toisensa.

Henkilökunnan tilat jakautuvat työskentelytiloihin (kaksi työpistettä), logistiikkatilaan (aineistolaatikot ja tietokone) ja sosiaalitaloihin, joihin tarvitaan oma pieni keittiö vesipisteineen.

22.9.2022

Kirjastolla tulee olla oma sisäänkäynti omatoimikirjastoa ja logistiikkatilaa varten.

Kirjastopalvelut nostivat esiin alueelle sijoittuvan lähiliikuntapaikan, joka olisi suunnattu kaikenikäisille: seniorit, työttömät sekä lapset ja nuoret koulupäivän jälkeen. Myös laillinen graffitiseinä toisi alueelle tekemistä ja vähentäisi levottomuutta.

4.3 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelujen toiminnassa hyödynnetään pääsääntöisesti muiden palvelujen yhteiskäyttöisiä tiloja. Kulttuuripalvelujen henkilöstömäärä on kaupungissa kokonaisuudessaan pieni eikä Gammelbackan alueella ole tarkoitus osoittaa pysyvää toimintaa (vrt. työtilojen tarve).

Sen sijaan kulttuuripalvelut tukevat alueen muiden toimijoiden toimintaa. Gammelbackan alueella on tarvetta erilaisten harrastamisen tiloille, kuten tiloille, jossa voidaan harjoitella ja järjestää teatteriesityksiä, muita esiintymisiä tai tuoda vierailevia esityksiä asuinalueelle ja tiloille, joissa voidaan järjestää pop up toimintaa.

Toiveena on, että harrastetilat ovat kolmannen sektorin käytössä ja tiloihin (esimerkkinä keramiikkatila) pääsee kengissä. Myös esiintymistilojen tekniikan tulisi tukea erilaisia esityksiä ja toimintaa.

Piha-alueilla tulisi mahdollistaa myös tapahtumien järjestämisen ulkona.

4.4 Liikuntapalvelut

Gammelbackan keskukseen tarvitaan monenlaiseen liikkumiseen soveltuvaa tilaa. Lähtökohtana on, että koulun yhteyteen sijoittuva liikuntatila vastaa ensisijaisesti perusopetuksen tarpeisiin.

Liikuntatiloja ja -palveluja käyttävät alueen lapsiperheet, ikääntyneet ja vuorotyöläiset. Tarve aamu-päivään ja päiväsaikaan ajoittuville liikuntatilojen käytölle on kasvanut.

Liikuntapalvelujen tarve muodostuu vähintään kahdesta liikuntatilasta, salista ja pienemmästä liikuntatilasta (salista). Tilojen ei tarvitse muodostaa toiminnallista kokonaisuutta, vaan voivat sijaita toisistaan erillään.

Liikuntatilojen tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida ulkoalueiden mahdollisuudet ja suunnittelu.

Porvoon liikuntaohjelma 2030 kyselyn mukaan lähes 40 % aikuisvastaajista oli tyytymättömiä kunta-laisten osallistamiseen liikunta-asioissa ja lähes 40 % koululaisvastaajista oli tyytymättömiä omien koulupihojensa liikuntamahdollisuuksiin. Peipon koulu on määritelty Porvoon 2030 liikuntaohjelmassa lähiliikuntapaikaksi vastaamaan Gammelbackan alueen tarpeisiin.

4.5 Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus

Vapaan sivistystyön aikuisväestön kansalaisopisto-opetusta ja taiteen perusopetuksen opetusta on strategian mukaisesti viime vuosina keskitetty Porvoon kaupungin keskustaan. Läntisellä alueella on toiminut tai toimii satunnaisesti ryhmiä, mutta vapaan sivistystyön käyttöön ei ole varattuna omia

22.9.2022

tiloja. Kansalaisopisto hyödyntää opetuksensa järjestämisessä Porvoon kaupungin koulujen ja monitoimitalojen tiloja.

Gammelbackan alueella toteutetaan päivällä aikuisille suunnattua opetusta. Alueella asuu paljon vuorotyötä tekeviä, mutta myös alueen väestön vanheneminen edellyttävät päiväopetuksen järjestämistä.

Gammelbackassa ei tällä hetkellä järjestetä taiteen perusopetusta. Mikäli alueella olisi kuvataiteen ja musiikin taiteen perusopetuksen soveltuvia tiloja, olisi ao. opetusta mahdollista antaa myös lähellä näitä lapsia ja nuoria.

4.6 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen yhteiskäyttöiset tilat

Koulun, nuoris- ja kulttuuri sekä vapaa-aikapalvelujen toivotaan muodostavan alueen yhteinen Gammelbacka-talo. Eri palveluilla on tarvetta erilaisiin yhteiskäyttöisiin tiloihin. Yhteiskäyttöisten tilojen ensisijaisia käyttäjiä ovat alueen asukkaat ja asukasyhdistykset, alueella toimivat yhdistykset, seurat ja järjestöt sekä toimijat, jotka tarvitsevat satunnaisempaa tilaa kokoontua, harrastaa tai järjestää toimintaa alueella aamusta iltaan.

Yhteiskäyttöisiksi tiloiksi soveltuvat kokous- ja kokoontumistilat, aikuisille soveltuva opetustila, tapahtumatalo, keittiö, jossa ruoan valmistuksen varustus, näyttelytila ja älykokeilutila. Lisäksi ulkotilojen suunnittelussa toivottiin huomioitavan yhteisöllisyyttä tukevat ulkotilat, jotka varustetaan mm. vesipistein ja sähkövarauksin.

4.7 Ruokapalvelut

Peipon koulun keittiö on tällä hetkellä varustettu puolivalmisteiden valmistamiseen ja jakelun tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ruokapalveluiden järjestämiseen ei ole tarkoitus tehdä muutoksia.

4.8 Korttelikeittiö, ruokajakeluapu ja sali

Tarveselvityksen laadinnan aikana nousi esiin nykyisessä monitoimitalossa oleva korttelikeittiö ja toive vastaavanlaisen keittiöratkaisun toteuttamisesta uudessa rakennuksessa. Nykyinen korttelikeittiö on varustettu valmistuskeittiöksi. Keittiö ei ole osa Porvoon kaupungin ruokapalveluja, vaan toimintaa ovat pyörittäneet vapaaehtoiset yhdessä alueen asukkaiden kanssa. Viime aikoina korttelikeittiössä on toteutettu yhteinen ruokailu (esim. työttömät) kaksi kertaa viikossa ja lasten välipala kerran viikossa. Monitoimitilan puolella on jaettu ruoka-apu kaksi kertaa viikossa.

Korttelikeittiö on osa monitoimitilaa (nyt noin 170 m²), joka soveltuu ruokailun lisäksi tapahtumien, juhlien, esitysten järjestämiseen sekä liikunta- ja kuntoutustoimintaa. Kuntoutusta on ollut mahdollista järjestää myös monitoimitalon pienemmässä salissa.

Monitoimitalon kokous- ja kokoontumistilojen yhteyteen tehdään keittiövaraus, mutta ammattilaiskeittiötä vaatimattomammalla laitteistolla ja varustuksella.

22.9.2022

4.9 Alueen asukkaat ja toimijat

Gammelbackan alueen kokonaiskehittämisen on ollut vuodesta 2012 lähtien osa Porvoon kaupungin kaupunkikehityshankkeita. Kehittämishankkeen tavoitteena on ollut pyrkiä turvaamaan Gammelbackan palvelujen säilyminen ja parantuminen. Asemakaavoituksen yhteydessä on selvitetty Gammelbackan liike- ja palvelualueen ja siihen liittyvän paikoitusalueen ja katuverkon muutostarpeita. Alueen keskuskadun ja -aukion kaupunkikuvaa on myös haluttu kohentaa.

Gammelbackan alueen kehittämisen eri yhteyksissä on 2010-luvulla kartoitettu Gammelbackan alueen asukkaiden, kaupunkilaisten ja eri toimijoiden näkemyksiä alueen kehittämisestä.

4.9.1 Maankäytön suunnitteluun liittyvä osallistaminen vuonna 2016

Vuosina 2015-2016 kartoitettiin alueen kaavoituksen yhteydessä asukkaiden palveluihin kohdistuvia toiveita. Tuolloin kirjallisena esitetyt toiveet (kyselyyn vastanneita 11 henkilöä, jotka kaikki olivat 55-vuotta vanhempia) kohdistuivat pääsääntöisesti kaupallisiin palveluihin, terveys- ja hyvinvointipalveluihin sekä erilaisiin harrastus- ja vapaa-ajanviettoon liittyviin palveluihin ja tiloihin.

Kirjastoa toivottiin kehitettävän kulttuurikeskukseksi ja vanhuksille toivottiin tiloja, joissa kokoontua. Kirjaston katsottiin soveltuvan siihen tarkoitukseen.

4.9.2 Turvallisuuskävely vuonna 2016

Vuonna 2016 alueella järjestettiin Turvallisuuskävely, jonka puitteissa ja keskusteltiin alueen turvallisuudesta ja havainnointiin aluetta esim. juuri turvallisuuden ja viihtyisyyden näkökulmasta. Turvallisuuskävelyyn osallistuneet (20 osallistujaa, joista kolme neljästä oli yli 40-vuotias ja nainen) nostivat esiin mm. nuorten hengailun kauppakeskuksen liepeillä, alueen liikennejärjestelyt ja turvattomat paikat jne. Monitoimitaloon tai kouluun liittyviä kommentteja ei ole raportoitu.

4.9.3 Gammelbacka 2027 hanke

2017 toteutetun Gammelbacka 2027 hankkeessa visioitiin tulevaisuuden Gammelbackaa. Alueen asukkaan pääsivät osallistumaan yhteissuunnitteluun mm. työpajoissa. Vapaa-aika- ja kulttuuripalveluista dokumentoitiin käsikirjaan mm. kirjasto ja nuorisotila. Varsinaisten rakennusten lisäksi nostettiin esiin ulkotiloissa tapahtuva toiminta ja ideat ulkoliikuntapaikasta, torista, jalkapallokentästä sekä skeittimestasta.

Samaisessa selvityksessä todetaan, että Gammelbackassa ei koettu olevan nuorille ulkotilassa omana koettua oleskelupaikkaa ja nuorten ajanvietto pubin läheisyydessä herätti huolta. Ratkaisuksi esitettiin nuorille omaa ulkotilaa esimerkiksi nuorisotilan yhteyteen. Myös pyörä ja mopoparkkien vähäisyys nousi esille keskusteluissa vuonna 2017.

22.9.2022

4.9.4 Gammelbackan alueen kehittäminen tutkimuskohteena

Gammelbackan alueen kehittämistä on myös tutkittu. Sara Pietilä tarkasteli Gammelbackan asuinalueen kehittämistä houkuttelevammaksi asuinympäristöksi. Erika Lantzin selvityksessä vuonna 2017 nostettiin esiin mm. seuraavat havaitut mahdollisuudet, joita voidaan hyödyntää monitoimitalon ja koulun suunnittelussa

- Gammelbackan asukastoiminta on vilkasta ja asukkaat ovat yleisesti kiinnostuneet omasta alueestaan. Alueella tuntuisi olevan vahva sosiaalinen koheesio ja solidaarisuus mitä voitaisiin tuoda paremmin esiin katukuvassa.
- Alueella on vahvat koulutus- ja hyvinvointi palvelut, joita voitaisiin kehittää, ja integroida katukuvaan ja ulkotilaan. Koulutuksen ja kulttuurin näkyminen katukuvassa tukisi näitä arvoja.

Esiin nostettiin myös haasteet, jotka voisi olla mahdollista ratkaista monitoimitalon ja koulun toteuttamisen yhteydessä:

- Monitoimitalon ja Ostarin suhde ulkotilaan jää heikoksi; hienoja palveluita alueella, mutta se ei näy katukuvassa.
- Alueelta puuttuu tila, joka toisi ihmisiä yhteen iästä ja sosiaalisesta taustasta huolimatta. Tämä luo kuilua eri ikäluokkien välille.
- Asukastilaisuuksissa tulisi koittaa kannustaa kaiken ikäisiä osallistumaan. Ideointia voitaisiin viedä esim. kouluihin ja nuorisotilaan, jotta nuorten ääni saataisiin kuuluviin paremmin.
- Rakennusten sopukat, pimeät pihatiet ja puiston rehevät puskat rajoittavat näköyhteyttä ja luovat puitteita häiriökäyttäytymiselle.

4.9.5 Gammelbackan kevätkarnevaali 2022

Gammelbackan perinteinen kevätkarnevaali järjestettiin keskiviikkona 18.5. kello 17-19. Aurinkoinen päivä houkutteli tilaisuuteen satoja osallistujia. Porvoon kaupungin Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon tarveselvitystyöryhmän edustus osallistui tilaisuuteen ja keskustelutti alueen asukkaita heidän näkemyksistään uudesta monitoimitalosta ja koulusta.

”Ei vain kyseltäis, alkais tapahtumaan!” kommentti kuvasti alueen asukkaiden turhautumista. Moni kertoi keskustelleensa tai vastanneensa vuosien varrella alueen kehittämistä koskeviin kyselyihin ja toivoi nyt vihdoin alueella alkavan myös tapahtumaan. Alueen yleiseen kehittämiseen liittyvissä keskusteluissa nousi esiin kaupan edessä olevan parkkipaina sijainti (toiveena, että sijaitisi jossain muualla), Tolkkisen tien alittavan tunnelin valaistus (puuttuminen), auraus (ei aurattu) ja pelottavuus pienille oppilaille. Koulun toivottiin olevan rauhallisemmalla paikalla eikä sijaitsevan vastapäätä baaria ja ostarin vieressä. Tulevaisuuteen suuntaava toive oli sähköautojen latauspisteet.

Koulurakennukseen liittyvissä keskusteluissa nousi esiin rauhallinen ja turvallinen kasvuympäristö, rauhoittumisen ja eriyttämisen tilat, omat luokatilat ja yhteistyö luokkien kesken. Kouluun tai monitoimitaloon toivottiin bänditiloja, paikkoja ryhmille toimia ja tiloja iltapäiväharrastustoiminnalle, kuten urheiluseuroille, musiikkiopistolle ja kuvataidekoululle. Liikuntasalin toivottiin toimivan myös alueen juhlasalina ja erikoisuutena esitettiin pyörivää näyttämöä.

Liikuntatiloihin kohdistui paljon odotuksia ja niihin toivottiin Gammelbackan alueella panostettavan. Yleisenä toiveena oli, että liikuntatoimi olisi kehittämässä mukana ja liikuntapaikat laitettaisiin

22.9.2022

alueella kuntoon ja että liikuntapaikat olisivat laadukkaita. Kaikkinensa liikuntapaikkojen ja -tilojen toivottiin mahdollistavan sen, että seurat voisivat järjestää alueella harrastustoimintaa.

Urheilutiloja toivottiin myös piha-alueille. Yksittäisinä toiveina esitettiin lämmitettävä/jäähdytettävää kenttää, opetussuunnitelman toteuttamiseen soveltuvaa hiihtolatua ja noin 8-vuotiaan oppilaan toiveena trampoliinia koulun pihalle. Pihalle toivottiin myös nykyistä enemmän keinuja. Koulun pihan toivottiin olevan toiminnallinen erityisesti lasten näkökulmasta.

Monitoimitalossa toivottiin olevan kerhotilaa, kirjasto ja kirjastossa lasten osasto. Nykyinen hyvinvointikeskus koettiin erittäin tärkeäksi ja muistutettiin, että kerhot yms. ovat tärkeitä vanhemmalle väelle. Myös hyvä muistutus kuulovammaisten ja myös vanhemman väen tarpeista oli toive, että ainakin juhlasali tulee saada induktiosilmukka.

Seurakunnan edustajan kanssa käydyssä keskustelussa todettiin seurakunnan olevan kaupungin lisäksi alueen toinen merkittävä julkinen toimija ja yhteistyökumppani. Seurakunnalla on kaupungin kanssa yhtenevä haaste kiinteistökustannusten hallinnassa ja tulevaisuudessa tilojen yhteiskäyttö voi luoda luonnollisen yhteistyömuodon näiden kahden toimijan kesken.

4.9.6 Kaupalliset toimijat

Gammelbackan alueen kaupunkikehityshanke kohdistuu ensisijaisesti Gammelbackan keskusta-alueen kehittämiseen. Tämä tarveselvitys kohdistuu Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon palveluista ja toiminnoista muodostuviin tarpeisiin. Tarveselvityksen tarkastelu on rajattu näihin kahteen tai mahdollisesti tulevaisuudessa yhtenä rakennuksena toteuttavaan kokonaisuuteen. Alueen kaupallisia toimijoita ei ole koulun ja monitoimitalon tarpeiden kartoittamisen yhteydessä kuultu.

Laajemmassa Gammelbackan kaupunkikehityshankkeessa, jossa tavoitellaan elävää ja viihtyisää keskustaa sisältäen myös kaupallisten palvelujen kehittämisen, on syytä tunnistaa eri toimintojen tilatarpeet ja niiden optimaaliset sijainnit. Kaupungin valmistelemissa asemakaava- ja toimitilanhankkeissa on tästä syystä järkevää käydä dialogia myös kaupan toimijoiden kanssa, jotta mahdolliset synergiaedut tilaratkaisuissa ja -varauksissa voidaan kartoittaa. Tarveselvityksessä ei vielä ole kaikkia lähtötietoja tarkempien johtopäätösten tekemiseen.

Tarveselvitys ja siihen kuulunut vuorovaikutus osoittaa, että koulun ja monitoimitalon läheisyydessä olevat palvelut vaikuttavat esimerkiksi kulkureittien viihtyisyyteen ja turvallisuuteen. Koulun ja monitoimitalon toiminnan kannalta on siksi suositeltavaa, että Gammelbackan keskustan kaupallisia palveluja ei suunnitella erillään nuorten ja lasten arjesta, vaan vaikutusten arviointia tehdään myös lasten ja nuorten hyvinvoinnin näkökulmasta.

4.9.7 Itä-Uudenmaan hyvinvointialue

Vuoden 2023 alusta Porvoon kaupungin sosiaali- ja terveystoimet siirtyvät Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen alaisuuteen. Tarveselvitystä laadittaessa ei ollut käytettävissä tietoa, miten ja millä laajuudella hyvinvointialue tulee Gammelbackassa järjestämään sosiaali- ja terveys sekä hyvinvointipalveluja. Huonetilaohjelmaa laadittaessa lähtöoletuksena on, että esi- ja perusopetuksen oppilashuolto tullaan järjestämään koululla ja tilaohjelmassa huomioidaan sekä yksilöllisen että yhteisöllisen oppilashuollon toiminnan erityispiirteet ja tilatarpeet.

22.9.2022

5 Hankkeen tavoitteiden kartoittaminen

5.1 Rakennuspaikkavaihtoehdot

Peipon koulun/ Gammelbackan monitoimitalon rakennuspaikkavaihtoista tarkasteltiin kahta vaihtoehtoa:

- a) sijoittumista Pääskytien koulun yhteyteen ja
- b) palvelujen nykyisiä sijainteja.

Keskeisempi sijainti

Tarkastelun kohteen olevat toiminnot mahtuisivat Pääskytien koulun tontille, mutta tontin sijainti ja rakennettavuus ovat haasteellisia. Pääskytien koulu sijaitsee Peipon koulun nykyisen oppilaaksiottoalueen koillisosassa varsin lähellä seuraavien alakoulujen oppilaaksiottoalueita. Lähimpänä on Albert Edelfeltin koulu, noin 1,3 km päässä.

Peipon nykyinen koulu sijaitsee asutukseen ja koulun oppilaaksiottoalueeseen nähden keskeisellä paikalla. Louhi tietokannan kesäkuun 2022 tilanteen mukaan Pääskytien koulusta 500 metrin säteellä asuu 42 suomenkielistä ja muunkielistä 7-12 vuotiasta lasta. Vastaavasti Peipon koulun ympärillä 500 metrin säteellä asuu 145 suomenkielistä ja muunkielistä 7-12 vuotiasta lasta. Koulun nykyinen sijainti tai nykyisen sijainnin välitön läheisyys on siis lasten asumisen näkökulmasta Pääskytien koulun sijaintia keskeisempi ja helpommin saavutettavissa.

Myös kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen näkökulmasta Pääskytien koulun tontti on suhteessa alueen asutukseen ja kaupalliseen keskukseen sivussa. Peipon koulun ja Gammelbackan alueen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelujen sijoittamista Pääskytien koulun tontille ei tarveselvitystyöryhmässä pidetty toteuttamiskelpoisena vaihtoehtona. Tässä yhteydessä lapsi- ja nuorisoasiakkaiden tarpeiden rinnalla keskusteluun nousi myös alueen vanhenevan väestön tarpeet ja mahdollisuudet liikkua. Nykyinen sijainti on keskeisempi ja helpommin saavutettavissa kuin mahdollinen uusi sijoituspaikka Pääskytien koulun yhteydessä.

Strategiaan kirjatut tavoitteet

Porvoon kaupungin strategisissa tavoitteissa on linjattu, että keskusta-alueen ulkopuolella muodostetaan ensisijaisesti sivistyskeskuksia, jotka kokoavat yhteen useita sivistyspalveluiden toimintoja. Tällä toimella vähennetään asukkaiden eriarvoisuutta ja alueiden erilaistumista.

Samaa linjausta on mahdollista toteuttaa myös Gammelbackan alueella, missä tulevaan uudisrakennukseen on mahdollista sijoittaa esiopetus ja vuosiluokkien 1-6 koulu, alueen kirjastopalvelut, nuorisopalveluja ja erilaisia harrastus- ja kokoontumistiloja. Gammelbackan näkökulmasta merkittävin strateginen linjaus on kuitenkin panostaminen suurimpien asuinlähiöiden kehittämiseen ja niiden palvelujen turvaamiseen.

Gammelbackan keskustan kehittäminen

Gammelbackan lähiökehitys ja eriytymiskehitys on ollut voimakasta. Lähiön keskustan kehittäminen tulee vaikuttamaan koko lähiön kehitykseen positiivisesti. Mikäli uusi koulu-monitoimitalo sijaitsee keskeisellä paikalla, tuo se alueelle elävyyttä, yhteisöllisyyttä, kohtaamispaikkoja, ja voi osaltaan ohjata lähiön kehitystä positiiviseen suuntaan. Samalla voidaan saada nostetta myös kaupallisten

22.9.2022

palvelujen uudistamiseen ja uutta näkökulmaa koko lähiön keskustan kehittämiseen, mukaan lukien mm. liikennejärjestelyt ja alueen yleisilme. Mikäli uusi koulu-monitoimitalo sijoitetaan Pääskytien koulun yhteyteen, menetetään tämä positiivinen panostus Gammelbackan keskustan kehittämiseen.

Koulun näkökulma:

Peipon koulun ja Pääskytien koulun sijoittaminen samalle tontille muodostaisi yli tuhannen (1 000) lapsen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yksikön. Tarveselvitysryhmä katsoi, että kunkin kouluasteen opetuksen järjestämisen edut ja hyödyt muodostuvat muista tekijöistä kuin yhden suuren yksikön muodostamisesta.

Opetuksen järjestämisen näkökulmasta 6-16-vuotiaiden lasten sijoittaminen yhteiselle kampukselle on periaatteessa mahdollista. Tarveselvitystyöryhmä katsoi kuitenkin varsin haasteelliseksi näin suuren ja moninaisen yksikön yhteisöllisyyden kehittymisen, kun jo olemassa olevaan ison yläkoulun yhteyteen sijoitetaan esiopetuksen ja perusopetuksen 1-6 vuosiluokat sekä vaativan erityisen tuen oppilaat sekä vammaisopetus.

Vanhaan rakennuksen hyödyntäminen ja muuttaminen osaksi yhtenäiskoulun rakennusta ja toimintakulttuurista on uudisrakennuksessa aloitettavaa yhtenäiskoulua huomattavasti monimutkaisempaa. Ei ole myöskään takeita, että entisen alakoulun ja yläkoulun toiminta ja kulttuurit kohtaisivat tai muodostaisivat toimivaa kokonaisuutta.

Gammelbackan alueella lasten ja nuorten moninaiset kieli- ja kulttuuritaustat sekä Peipon koulun yhteyteen siirtyvät erityisen tuen oppilaat muodostavat integroinnin haasteen omassa ikäluokassaan. Alueella ei ole tämän takia paineita tai tarvetta lähetä korostamaan eri kouluasteiden välistä yhteyttä. Oman haaste suuressa yksikössä on lisäksi kaikkien lasten turvallisuuden varmistaminen ja erityisesti nuorimpien lasten turvallisuuden tunteen kokemisen varmistaminen.

Peipon koulun mahdollisen liikuntapainotteisuuden näkökulmasta sijainti Pääskytien koulun ja Kokkonniemen liikunta-alueiden yhteydessä muodostaisivat ihanteellisen toimintaympäristön. Peipon koulussa ei tällä hetkellä toteuteta liikuntapainotteista opetussuunnitelmaa eikä opetussuunnitelman päivittämistä tältä osin ole aloitettu/vireillä.

Näistä lähtökohdista tarveselvitystyöryhmä linjasi 17.3.2022 kokouksessaan, että jatkosuunnittelussa tarkastellaan koulun sijoittumista Gammelbackan keskustaan. Toimintojen sijoittuminen palvelujen nykyisille sijainneille Gammelbackan keskustaan korostaa Gammelbackan alueen kehittämistä (ns. lähiökehittäminen). Samoin kaupungin palvelujen sijoittaminen alueen keskukseen toteuttaa ja tukee kaupungin kasvustrategiaa. Koulu-monitoimitalon tarkemmasta sijoittumisesta päätetään kaavoitus- ja hankesuunnitteluvaiheessa.

22.9.2022

6 Rakennuksen ja ympäristön tavoitteet ja rajoitukset

Porvoon kaupungilla ei ole varhaiskasvatuksen tai perusopetuksen tilojen tai oppimisympäristöjen kirjallisia suunnitteluohjeita. Myöskään kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden toimintaympäristöille ei ole laadittu kaupunkikohtaisia suunnitteluohjeita.

Kaupungissa on laadittu koulujen tiloista huonekortit. Suunnittelua ohjaavat hankekohtaisesti määritellyt opetusryhmän koot ja huonekortit.

Huonekortit ovat laadittu vakiintuneiden mitoitusten pohjalta. Esimerkiksi yleisopetuksen perusopetustilan suuruutena on käytetty 55 m² ja eriyttämisen tilan kokona 8 m². Yhtä opetustilaa kohden on mitoitettu kaksi eriyttämisen tilaa.

Oppimisympäristöjen suunnittelun lähtökohtana pidetään tilojen joustavuutta, monikäyttöisyyttä, yhteisopettajuuden toteuttamista ja eriyttämismahdollisuuksia. Lähtökohtana on, että osa tiloista toteutetaan ns. pysyvinä tiloina ja osa muuntuvina tiloina. Aiemmin toteutetuissa hankkeissa 1/3 hankkeen laajuudesta on toteutettu ns. avoimina oppimisympäristöinä. Kaupungissa ei ole linjausta, mitä avoimilla oppimisympäristöillä tarkoitetaan. Ts. avautuvien oppimisympäristöjen konseptointi tehdään hankekohtaisesti.

Tila- ja työympäristöasuunnittelua ohjaavat Porvoon kaupungin Kestävän työympäristön suunnitelma ja Henkilöstöohjelma ja työsuojelun toimintaohjelma 2019–2022.

Koulu- ja monitoimitalolle on tässä vaiheessa asetettu seuraavat arkkitehtoniset ja toiminnalliset tavoitteet:

- tilojen yhteiskäyttöisyys
- tilojen muunneltavuus

Gammelbacka 2027 käsikirjassa alueen asukkaat ovat toivoneet Gammelbackan rakennusten sopukaisuutta säilytettäväksi, mutta luomalla oleskelupaikkoja sopukoihin jääviin ulkotiloihin.

22.9.2022

7 Lopuksi

Tarveselvityksen laadinnan aikana on saatu kartoitettua kouluun ja monitoimitaloon sijoittuvat keskeiset palvelut ja toiminnot. Tarveselvitystyöryhmä korostaa Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon toimintakonseptointiin liittyvän kehittämis- ja suunnittelutyön olevan alussa ja jatkuvan hankkeen edetessä. Huonetilaluetteloa tehdessään taloon sijoittuvat toimijat tunnistavat yhteisiä toimintoja ja pohtivat tilaohjelmaa laatiessaan eri palvelujen ja toimintojen yhteensovittamista.

Tavoitteena on toiminnan ja tilojen käytön synergian avulla saavuttaa paras mahdollinen lopputulos ja hyöty kaikille tulevassa Gammelbacka-talossa opiskeleville, toimiville, asioiville ja työskenteleville lapsille ja aikuisille.

Gammelbackaan sijoittuvan koulun ja monitoimitalon toimijoiden toiminnan kuvauksiin perustuva tilojen tarve on täsmentynyt. Nykyisessä taloussuunnitelmassa oleva investointivaraus perustuu oletukseen, että vain nykyinen Peipon koulu korvataan nykyiselle oppilasmäärälle mitoitettuna uudisrakennuksena tai Pääskytien koulun laajenuksena. Talousarviovarauksessa ei ole huomioitu muita, nyt tehdystä ja alueen toimintoja käsittelevässä tarveselvityksessä tunnistettuja muita toimintoja ja niiden tarpeita. Näitä ovat mm. läntisen Porvoon opetus- ja kulttuuritoimialan palvelut, kaupungin kasvutavoitteeseen vastaaminen sekä esiopetuksen ja erityisen tuen opetuksen sekä vammaisopetuksen siirtyminen Peipon kouluun.

Investointipäätös edellyttää hankkeen laajuuden, laadun ja kustannusten täsmentämistä. Hanke-suunnitteluvaiheessa investointivarausta ja hankkeen toteuttamista ja mahdollista investoinnin vaiheistamista tulee tarkastella tarkennettujen tietojen pohjalta.

Käsitys koulu-monitoimitalon sijoittumisesta on täsmentynyt ja uudisrakennuksen parhaimmaksi sijainniksi on arvioitu Gammelbackan keskustan alue.

Porvoon kaupungin varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen piha-alueiden mitoitusperusteet edellyttävät vähintään 1,2 hehtaarin alaa rakennuksen lisäksi. Jatkosuunnittelussa tulee huomioida, että 20 m²/lapsi mitoitusperiaatteella laskettu piha-alueiden varaus ei sisällä toiminnan edellyttämiä liikenneväyliä, pysäköintiä tai varsinaista rakennusta.

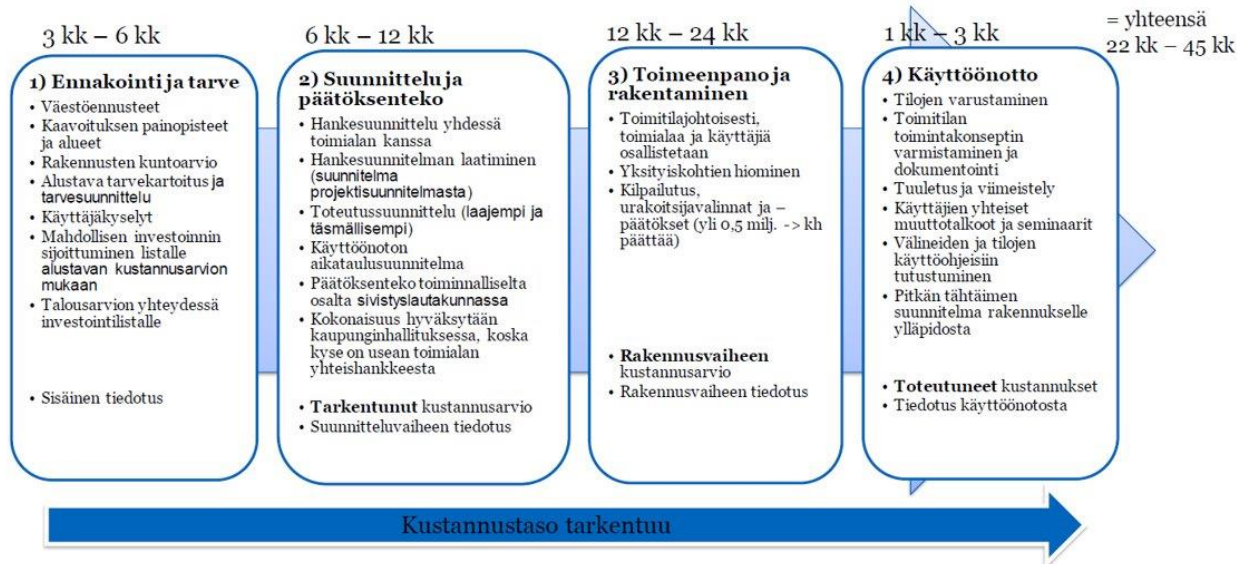
Ratkaisu rakennuksen tarkemmasta sijainnista edellyttää siten vielä esimerkiksi sekä hankkeen laajuuden tarkentamista (tilaohjelma hankesuunnitteluvaiheessa), toteuttamisen suunnittelua (vaiheistamisen ja mahdollisten purkutöiden ja väistötilojen tarpeen ja niiden kustannusten tarkastelua hankesuunnitteluvaiheessa) että alueen nykyisten kaavojen ja mahdollisten kaavamuutosten valmistelua.

Kaupungin kestävä investointitaso on arvioitu olevan 20–25 miljoonaa euroa vuodessa. Arvion mukaan vuosille 2024–2027 kohdistuu tähän nähden noin kaksinkertainen investointipaine. Gammelbackan alueen varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut on tärkeää turvata, ja tästä syystä koulun ja monitoimitalon investoinnin ohjelmoinnissa on otettava huomioon myös mahdollisuudet hankkeen vaiheistamiseen ja priorisointiin sekä suhteutettava se kaupungin muihin investointeihin.

22.9.2022

LIITE 1. Porvoon kaupungin investointi- ja rakennusprosessin prosessikuvaus

Prosessin vaiheet ja eteneminen

4.2.2022
Etunimi Sukunimi

PORVOO BORGÅ

PORVOON KAUPUNKI

Oppilasmäärätarkastelu Peipon koulun tarveselvitystä varten

LIITE 2.

Sisälllys

1	Johdanto	1
1.1	Porvoon ennuste	3
2	Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän kehittyminen	4
3	Alueellinen tarkastelu	8
3.1	Itäinen Porvoo	8
3.2	Läntinen Porvoo	9
4	Peipon koulun ennuste	12
5	Porvoon kaupungin väestösuunnitteet	14

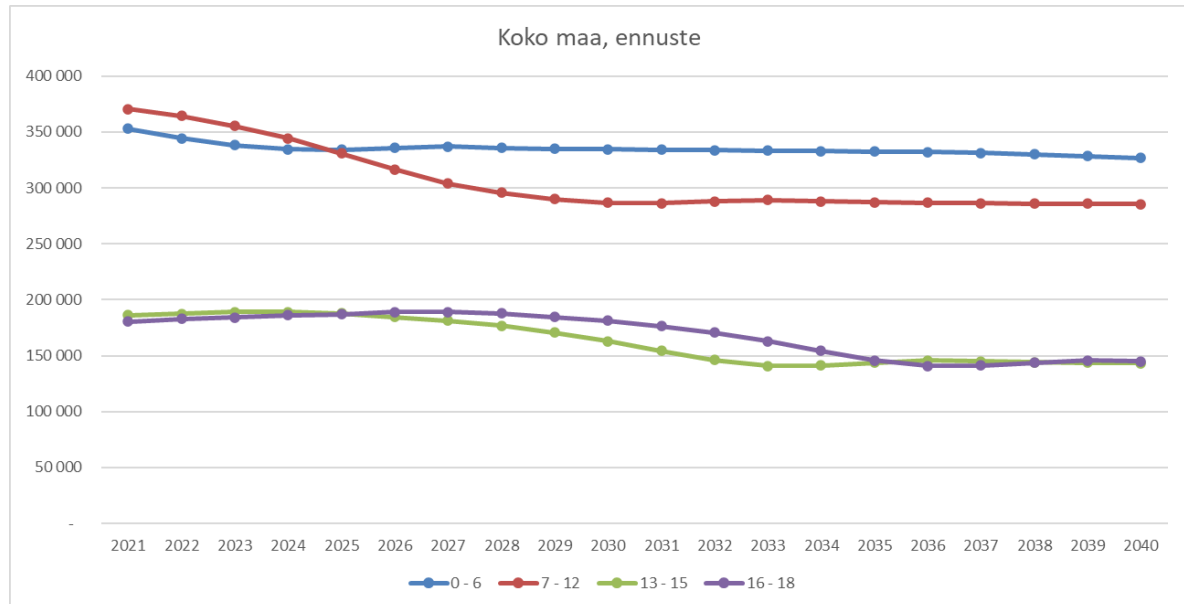
FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

1 Johdanto

Tilastokeskuksen väestöennusten mukaan lasten ja nuorten määrät laskevat vuoteen 2040 mennessä (kuva 1). Voimakkaimmin ja nopeimmin laskee 7-12-vuotiaiden lukumäärä.

Kuva 1 Tilastokeskuksen koko väestön väestöennuste vuoden 2021 lopun mukaan (Tilastokeskus 9.8.2022) Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Vuoteen 2030 mennessä 7-12-vuotiaiden määrä vähenee 84 058 lapsella ja 13-15-vuotiaiden määrä 23 285 nuorella.

Taulukoissa 1 ja 2 on esitetty kansallinen 0-18-vuotiaiden ja koko väestön väestökehitys. Taulukoihin on lisäksi lisätty laskelma, mitä lapsimäärän vähennys tarkoittaa 250 oppilaan koulujen lukumäärään. Mikäli määrät muutetaan oppilasmääräksi ja koulujen lukumääräksi, laskennallisesti lasten määrän vähennys vastaisi 250 oppilaan kouluina 336 koulua nykyistä vähemmän. Yläkoulujen puolella vastaava vähennys vastaa lähes sataa 250 oppilaan koulun vähennystä.

Vuoteen 2040 mennessä yläkouluikäisten määrät vähenevät ja myös koulujen määrien tarve laskee vielä kymmenillä kouluilla.

Taulukko 1 Tilastokeskuksen koko väestön väestöennuste vuoden 2021 lopun mukaan (Tilastokeskus 9.8.2022) Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

	Yhteensä	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18
2021	5 526 832	352 875	370 720	186 127	180 616
2022	5 519 396	344 449	364 516	187 325	183 018
2023	5 511 431	338 320	355 303	189 130	184 103
2024	5 503 007	334 801	344 454	189 089	186 018
2025	5 494 145	334 290	330 958	187 793	187 200
2026	5 484 841	335 955	316 718	184 519	189 018
2027	5 475 069	337 158	303 839	181 516	188 977
2028	5 464 830	335 920	295 773	176 615	187 677
2029	5 454 123	335 041	289 940	170 672	184 421
2030	5 442 872	334 435	286 662	162 842	181 399
	- 83 960	- 18 440	- 84 058	- 23 285	783
250 oppilaan kouluja			- 336	- 93	3

Taulukko 2 Tilastokeskuksen koko väestön väestöennuste vuoden 2021 lopun mukaan (Tilastokeskus 9.8.2022) Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

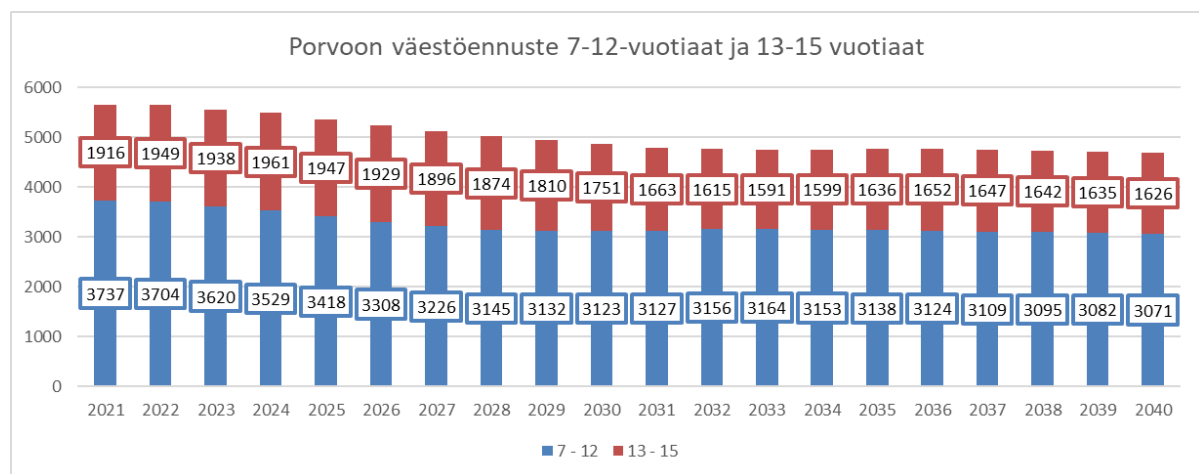
	Yhteensä	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18
2021	5 526 832	352 875	370 720	186 127	180 616
2022	5 519 396	344 449	364 516	187 325	183 018
2023	5 511 431	338 320	355 303	189 130	184 103
2024	5 503 007	334 801	344 454	189 089	186 018
2025	5 494 145	334 290	330 958	187 793	187 200
2026	5 484 841	335 955	316 718	184 519	189 018
2027	5 475 069	337 158	303 839	181 516	188 977
2028	5 464 830	335 920	295 773	176 615	187 677
2029	5 454 123	335 041	289 940	170 672	184 421
2030	5 442 872	334 435	286 662	162 842	181 399
2031	5 430 963	334 035	286 329	154 237	176 526
2032	5 418 350	333 749	288 075	145 959	170 584
2033	5 404 964	333 498	289 342	140 900	162 775
2034	5 390 800	333 177	288 156	141 411	154 184
2035	5 375 689	332 725	287 269	143 907	145 876
2036	5 359 724	332 100	286 689	145 681	140 828
2037	5 342 804	331 237	286 306	144 804	141 360
2038	5 325 003	330 078	286 074	144 112	143 837
2039	5 306 279	328 593	285 906	143 594	145 623
2040	5 286 597	326 703	285 703	143 280	144 742
Erotus	- 240 235	- 26 172	- 85 017	- 42 847	- 35 874
250 oppilaan kouluja			-340	-171	-143

1.1 Porvoon ennuste

Peipon koulun ja Gammelbackan monitoimitalon tarveselvityksen yhteydessä nousi esiin tarve tarkastella Porvoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen oppilasmääräkehitystä tarkemmin. Tarkastelu perustuu Porvoon kaupungin keväällä 2002 ja elokuussa 2022 toimittamiin aineistoihin. Porvoon kaupungin laatimat ennusteet ovat laadittu edellisen lukuvuoden aikana, lokakuussa 2021. Oppilasrekisteripohjaisissa oppilasennusteissa ei ole huomioitu muuttoliikkeen vaikutusta.

Lukuvuoden 2022-2023 oppilasmäärätiedot perustuvat 18.8.2022 Porvoon kaupungin ajamiin oppilasrekisterin tietoihin.

Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestötietoihin pohjautuva 7-12-vuotiaiden ja 13-15-vuotiaiden väestöennuste on vuoteen 2040 asti laskeva (kuva 1). Tilastokeskuksen väestöennusteet perustuvat havaintoihin syntyvyyden, kuolevuuden ja muuttoliikkeen menneestä kehityksestä. Ennuste on laadittu siten, että se osoittaa, millainen väestökehitys on luvassa, jos viimeaikainen väestökehitys jatkuisi muuttumattomana seuraavat vuosikymmenet. Tilastokeskuksen ennusteita laadittaessa ei oteta huomioon taloudellisten, sosiaalisten eikä muiden yhteiskunta- tai aluepoliittisten päätösten mahdollista vaikutusta tulevaan väestönkehitykseen (www.tilastokeskus.fi). Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Kuva 2 Tilastokeskuksen väestöennuste vuoden 2021 lopun mukaan (Tilastokeskus 9.8.2022) Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Taulukko 3 Tilastokeskuksen väestöennusteen alle 18-vuotiaiden ikäryhmien muutokset vuoteen 2030 ja 2040 (Tilastokeskus 9.8.2022) Tilastokeskuksen ennuste ei huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

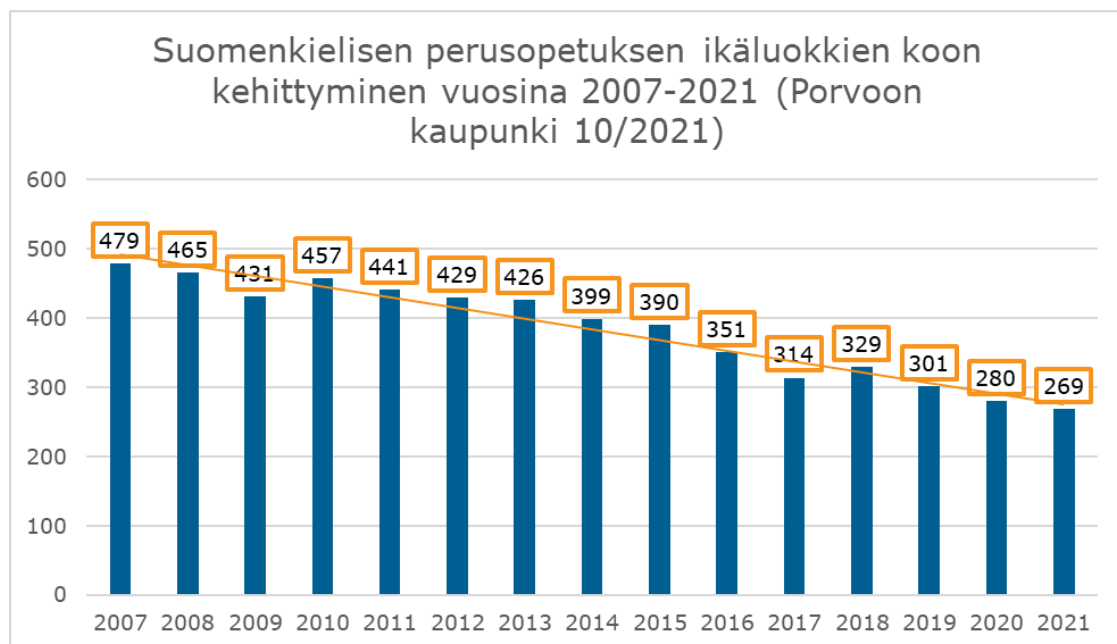
	0 - 6	7 - 12	13 - 15	16 - 18	Yhteensä
Erotus vuoteen 2030	-140	-614	-165	-10	-929
Erotus vuoteen 2040	-223	-666	-290	-254	-1433

2 Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän kehittyminen

Suomenkieliseen perusopetuksen osallistuvien ikäluokkien koot ovat pienentyneet vuodesta 2010 lähtien. Vuonna 2010 syntyneiden ikäluokka oli 457 lasta. Vuosina 2013-2014 alittui 400 lapsen määrä ja vuonna 2019-2020 alittui 300 lapsen määrä.

Nykyisiä yhdeksäsluokkalaisia on 89 enemmän kuin 1. vuosiluokan oppilaita. Ikäluokkien pienenemisestä kertoo karulla tavalla se, että vuonna 2021 syntyneitä lapsia on peräti 210 lasta vuonna 2007 syntyneitä vähemmän.

Suomen- ja ruotsinkieliseen perusopetukseen osallistuvien ennusteeseen ja toteumaan vaikuttavat mm. kieliryhmien vaihtaminen sekä maahanmuuttajien ennakoimaton sijoittuminen kieliryhmän mukaiseen opetukseen.

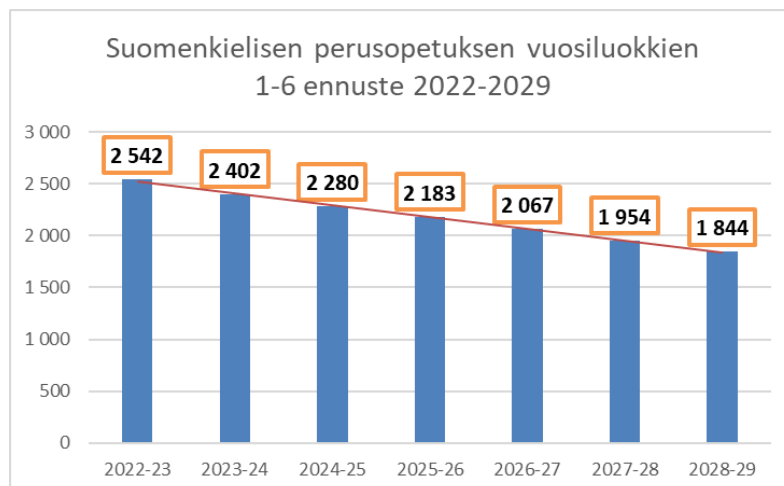
Kuva 3 Suomenkielisen perusopetukseen osallistuvien ikäluokkien koon kehittyminen vuosina 2007-2021 lapsen syntymävuoden mukaan, tilanne 10/2021 (Porvoon kaupunki 10/2021) Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisteri 10/2021. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Taulukko 4 vuosina 2007-2021 syntyneiden suomenkieliseen perusopetukseen osallistuvien ikäluokkien koon kehittyminen verrattuna edelliseen ikäluokkaan (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022)

Syntymävuosi	Vuosi- luokka	Ikäluokka syntymävuoden mukaan	Ero edellisenä vuonna syntyneiden määrään
2007	9	479	
2008	8	465	-14
2009	7	431	-34
2010	6	457	26
2011	5	441	-16
2012	4	429	-12
2013	3	426	-3
2014	2	399	-27
2015	1	390	-9
2016	e	351	-39
2017	5v	314	-37
2018	4v	329	15
2019	3v	301	-28
2020	2v	280	-21
2021	1v	269	-11
Yhteensä			-210

Tällä hetkellä suomenkielisessä perusopetuksessa olevien ikäluokkien keskimääräinen koko on 435 lasta. Jotta suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä säilyisi nykyisellään, tarkoittaa se, että nuorempien ikäluokkien koon tulisi kasvaa noin 100-130 lapsella ennen 16 ikävuoden saavuttamista. Kasvu on mahdollista, mikäli Porvoossa tapahtuu nettomuuttovoittoa.

Ennusteen mukaan suomenkielisessä perusopetuksessa vuosiluokilla 1-6 on lukuvuonna 2028-2029 noin 700 lasta nykyistä vähemmän. Jotta nykyinen oppilasmäärä pysyisi ennallaan, tarkoittaa se, että vuosina 2022-2029 Porvoon kaupunkiin muuttaisi noin 700 iältään 7-12-vuotiasta lasta.

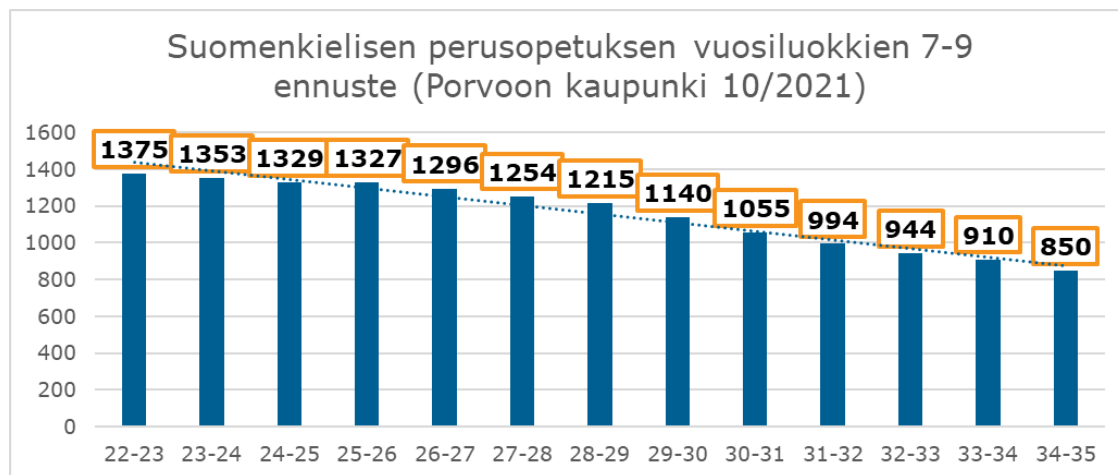

Kuva 4 Suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 oppilasennuste vuosille 2022-2029 (Porvoon kaupunki 2021) Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisteri 10/2021. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Taulukko 5 Suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 oppilasmäärän ennuste vuosille 2022-2029 ja lukuvuosien välinen oppilasmäärän muutos (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022)

	18.8.22 tilanne	2021 ennuste						Erotus
	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	
Alakoulun oppilaat yhteensä	2 542	2 402	2 280	2 183	2 067	1 954	1 844	
Erotus alakoulut		-140	-122	-97	-116	-113	-110	-698

Ennusteen mukaan suomenkielisessä perusopetuksessa vuosiluokilla 7-9 on lukuvuonna 2028-2029 noin 160 lasta nykyistä vähemmän. Vuosina 2031-2032 yläkouluikäisten tuhannen oppilaan määrä alittuu ja lukuvuonna 2034-2035 yläkouluikäisiä on 525 nykyistä vähemmän.

Kuva 5 Suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 oppilasmääräennuste vuosille 2022-2035, tilanne 10/2021 (Porvoon kaupunki 10/2021) Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisteri 10/2021. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

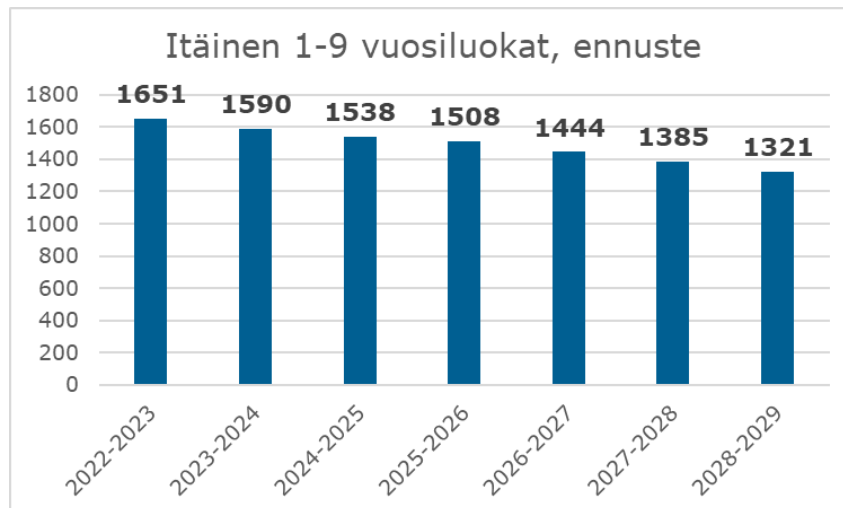
Taulukko 6 Suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 oppilasmäärän ennuste vuosille 2022-2029 ja lukuvuosien välinen oppilasmäärän muutos (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisteri 10/2021. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Lukuvuosi	7	8	9	Yht.	Ero edel. vuoteen
22-23	431	465	479	1375	
23-24	457	431	465	1353	-22
24-25	441	457	431	1329	-24
25-26	429	441	457	1327	-2
26-27	426	429	441	1296	-31
27-28	399	426	429	1254	-42
28-29	390	399	426	1215	-39
29-30	351	390	399	1140	-75
30-31	314	351	390	1055	-85
31-32	329	314	351	994	-61
32-33	301	329	314	944	-50
33-34	280	301	329	910	-34
34-35	269	280	301	850	-60
					-525

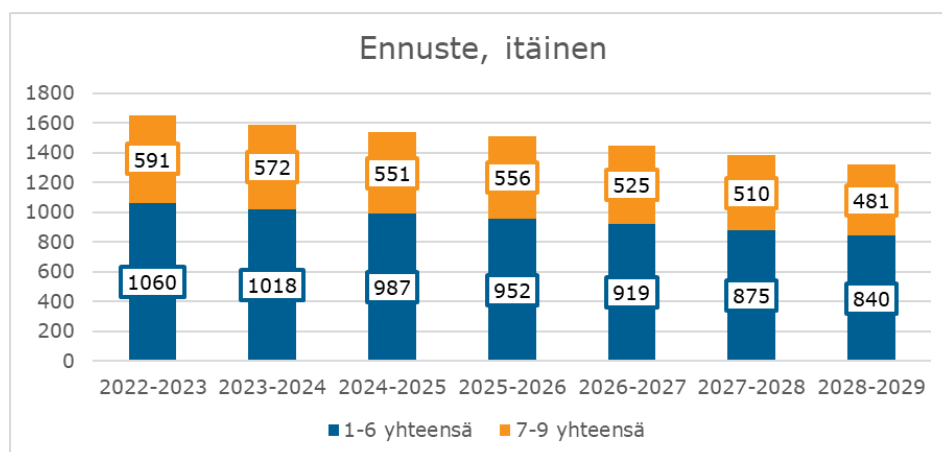
3 Alueellinen tarkastelu

3.1 Itäinen Porvoo

Alueellisen tarkastelu on laadittu siten, että itäisen alueen ennusteeseen on otettu mukaan Epoon, Huhtisen, Ilolan, Keskuskoulun, Kevätkummun alakoulut ja Linnajoen yläkoulu. Alakoululaisten määrä vähenee lukuvuoteen 2028-2029 mennessä 220 lapsella ja yläkoululaisten määrä 110 lapsella.

Kuva 6 Itäisen alueen suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 oppilasmääräennuste vuosille 2022-2029 (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

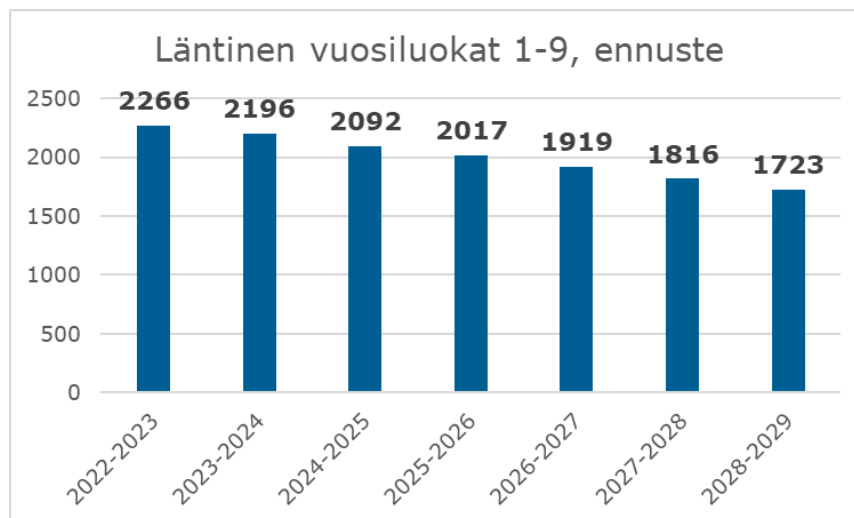
Kuva 7 Porvoon itäisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasennuste astejaon mukaan (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Taulukko 7 Itäisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän ennuste vuosille 2022-2029 ja lukuvuosien välinen oppilasmäärän muutos (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

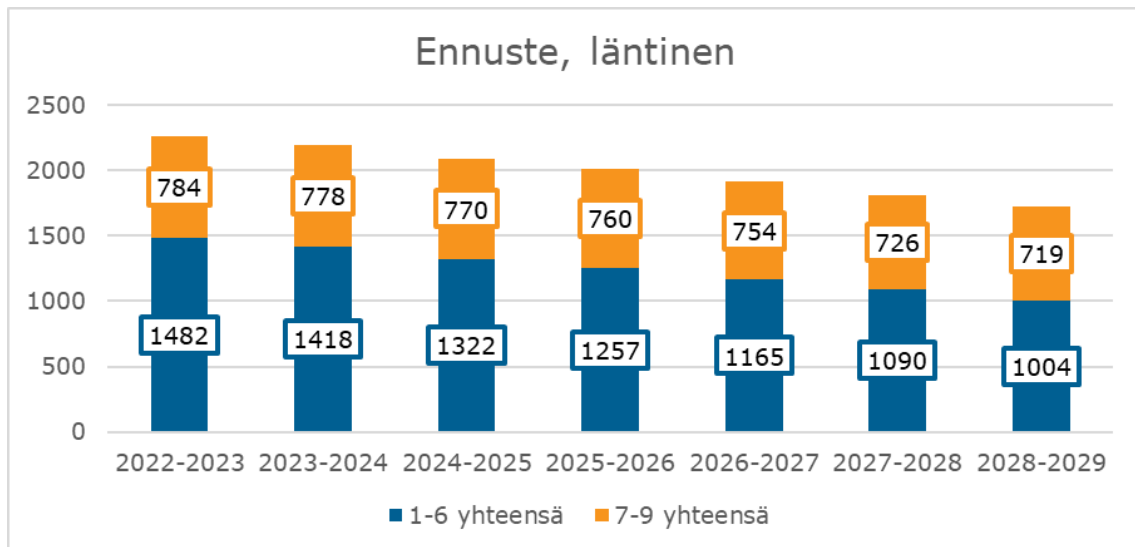
Koulut yhteensä	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
1-6 yhteensä	1060	1018	987	952	919	875	840						
erotus ed.vuoteen		-42	-31	-35	-33	-44	-35						
7-9 yhteensä	591	572	551	556	525	510	481	474	459	456	440	416	384
erotus ed.vuoteen		-19	-21	5	-31	-15	-29	-7	-15	-3	-16	-24	-32
1-9 yhteensä	1651	1590	1538	1508	1444	1385	1321						
erotus ed.vuoteen		-61	-52	-30	-64	-59	-64						

3.2 Läntinen Porvo

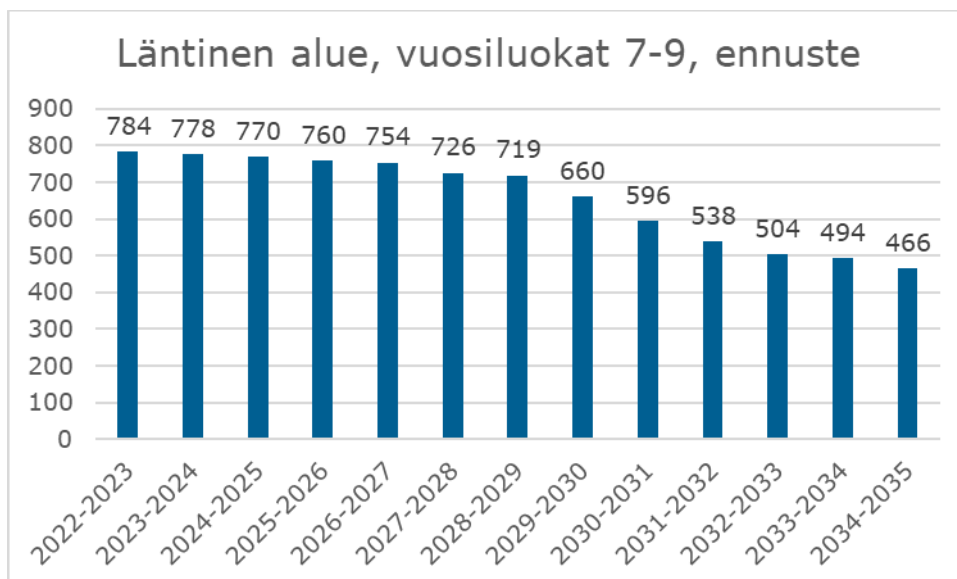
Läntisen alueen ennusteeseen on otettu mukaan Albert Edelfeltin, Hamarin, Hinthaaran, Jokilaakson, Kullon, Peipon ja Tolkkisen alakoulut ja Pääskytien yläkoulu. Alakoululaisten määrä vähenee lukuvuoteen 2028-2029 mennessä 478 lapsella ja yläkoululaisten määrä 65 lapsella.

Kuva 8 Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 1-9 oppilasmääräennuste vuosille 2022-2029 (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Kuva 9 Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasennuste astejaon mukaan (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

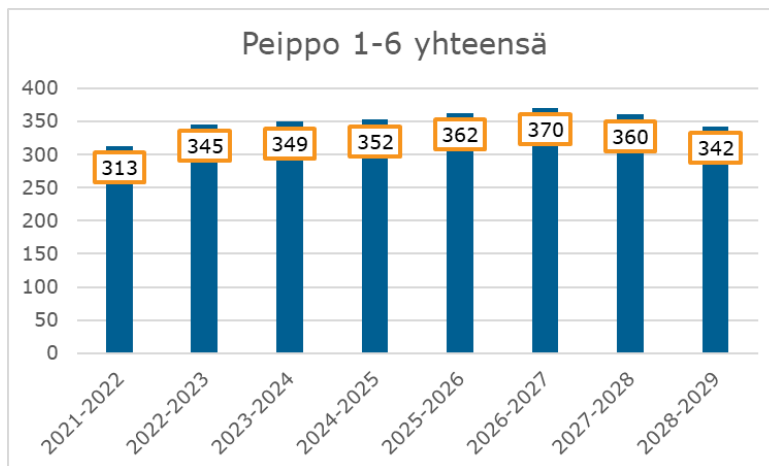
Kuva 10 Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 7-9 ennuste vuoteen 2035 (Porvoon kaupunki) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Taulukko 8 Läntisen alueen suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän ennuste vuosille 2022-2029 ja lukuvuosien välinen oppilasmäärän muutos (Porvoon kaupunki 2021 ja 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestörekisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Koulut yhteensä	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035
1-6 yhteensä	1482	1418	1322	1257	1165	1090	1004						
erotus ed.vuoteen		-64	-96	-65	-92	-75	-86						
7-9 yhteensä	784	778	770	760	754	726	719	660	596	538	504	494	466
erotus ed.vuoteen		-6	-8	-10	-6	-28	-7	-59	-64	-58	-34	-10	-28
1-9 yhteensä	2266	2196	2092	2017	1919	1816	1723						
erotus ed.vuoteen		-70	-104	-75	-98	-103	-93						

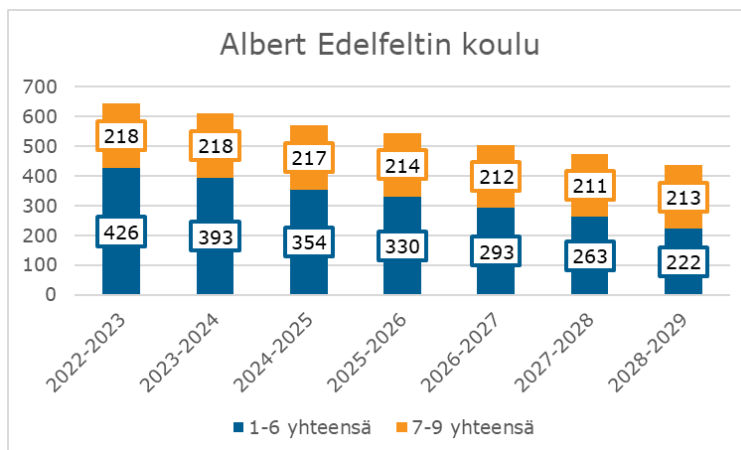
4 Peipon koulun ennuste

Peipon koulun väestökisteripohjainen oppilasennuste on lukuvuoteen 2026-2027 asti kasvava (kuva 10). Tässä oppilasennusteessa ei ole huomioitu maankäytön suunnittelun tai muuton vaikutusta oppilasmäärän kehittymiseen. Ennuste on laskettu nykyisten väestötietojen pohjalta.

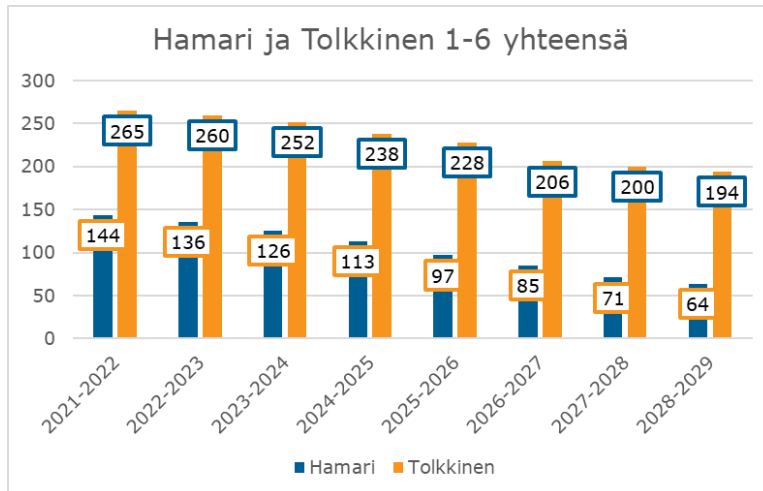
Kuva 11 Syksyllä 2021 laadittu väestökisteripohjainen Peipon koulun oppilasennuste vuosille 2021-2029 (Porvoon kaupunki, 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Peipon koulun tilatarpeita arvioidessa on tarkoituksenmukaista tarkastella myös Albert Edelfeltin koulun, Hamarin ja Tolkkisen koulun oppilasmääräkehityksiä. Kaikkien näiden koulujen väestökisteripohjaiset oppilasennusteet ovat laskevia.

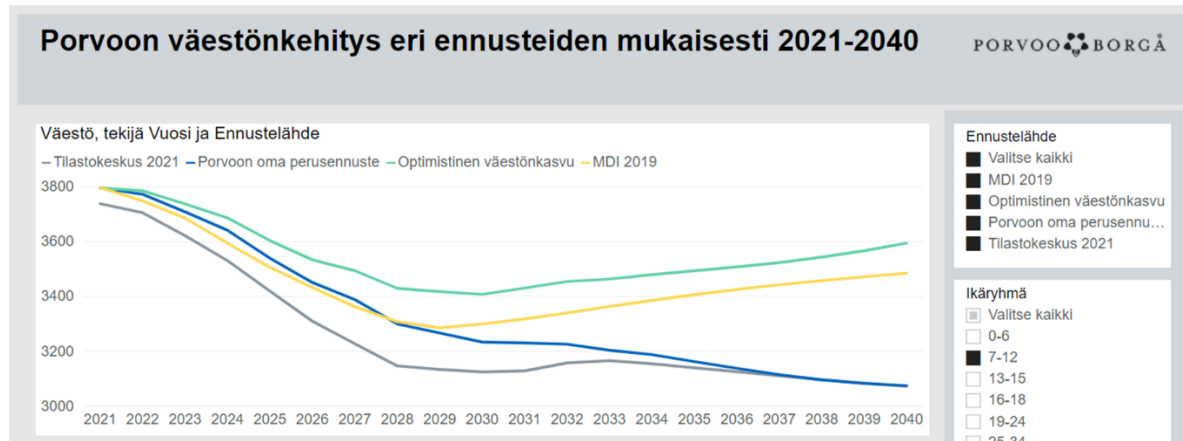
Kuva 12 Syksyllä 2021 laadittu väestökisteripohjainen Albert Edelfeltin koulun ennuste vuosille 2022-2029 (Porvoon kaupunki, 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

Hamarin oppilasmäärä laskee 80 oppilaalla ja Tolkkisissa 71 oppilaalla. Mikäli näiden kahden koulun oppilasmääräkehitys toteutuu ennusteen mukaisena, on Peipon kouluun kohdistuvia oppilasmääräpaineita mahdollista purkaa muuttamalla oppilaaksiottoalueiden rajoja ja tasaamalla koulujen oppilasmääriä.

Kuva 13 Syksyllä 2021 laaditut väestökisteripohjaiset Hamarin koulun ja Tolkkisen koulun oppilaslennusteet vuosille 2021-2029 (Porvoon kaupunki, 2022) Tieto pohjautuu Porvoon kaupungin väestökisteripohjainen oppilasrekisterin 10/2021 tietoihin. Oppilasrekisterin tiedot eivät huomioi Porvoon kaupungin tulevia kaavoituksen eikä maankäytön suunnittelun vaikutuksia väestökehitykseen.

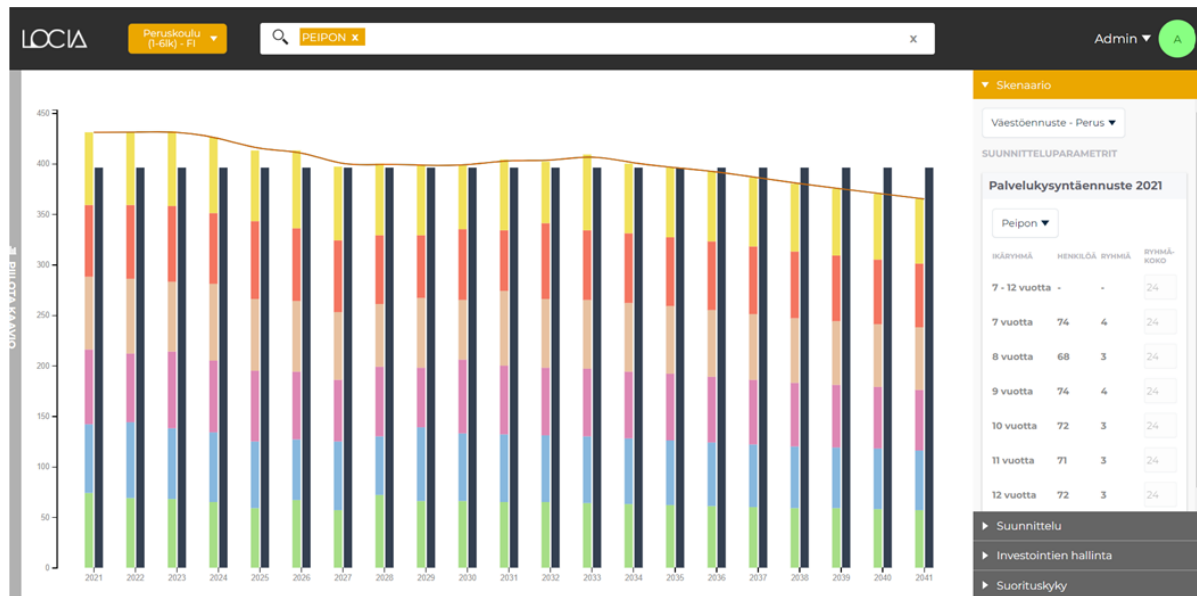
5 Porvoon kaupungin väestösuunnitteet

Kuva 14 Porvoon kaupungin 7-12-vuotiaiden määrän ennusteet Tilastokeskuksen, Porvoon kaupungin ja optimistisen väestönkasvusuunnitteen mukaan (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Porvoon kaupunki haluaa pysäyttää lapsimäärän negatiivisen kehittymisen ja pyrkii aktiivisella kaupungin ja maankäytön suunnittelun avulla edistämään Gammelbackan alueen väestökehitystä positiiviseen suuntaan. Maankäytön suunnittelun toimenpiteet kohdistuvat alueen asuntokannan kehittymiseen ja sitä kautta lapsiperheiden ja lasten määrän kasvuun.

Maankäytön suunnittelun vaikutuksista on laadittu kolme skenaariota. Perusmallissa Peipon koulun oppilasmäärän ennakoidaan olevan yli 400 oppilasta vuoteen 2035 asti.

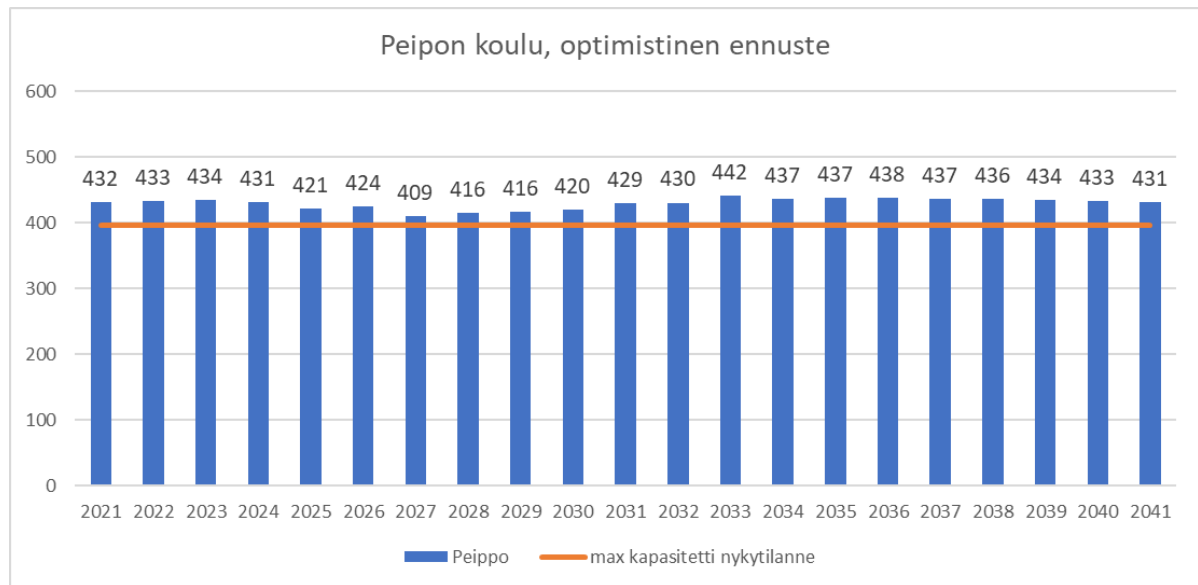

Kuva 15 Porvoon kaupungin Peipon koulun väestöennakoinnin mallinnus, perus (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Tässä tarveselvityksessä käytetään palvelutarpeen arvioinnissa sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisintä väestöennustetta, jossa varaudutaan suurimpaan lasten määrän kasvuun.

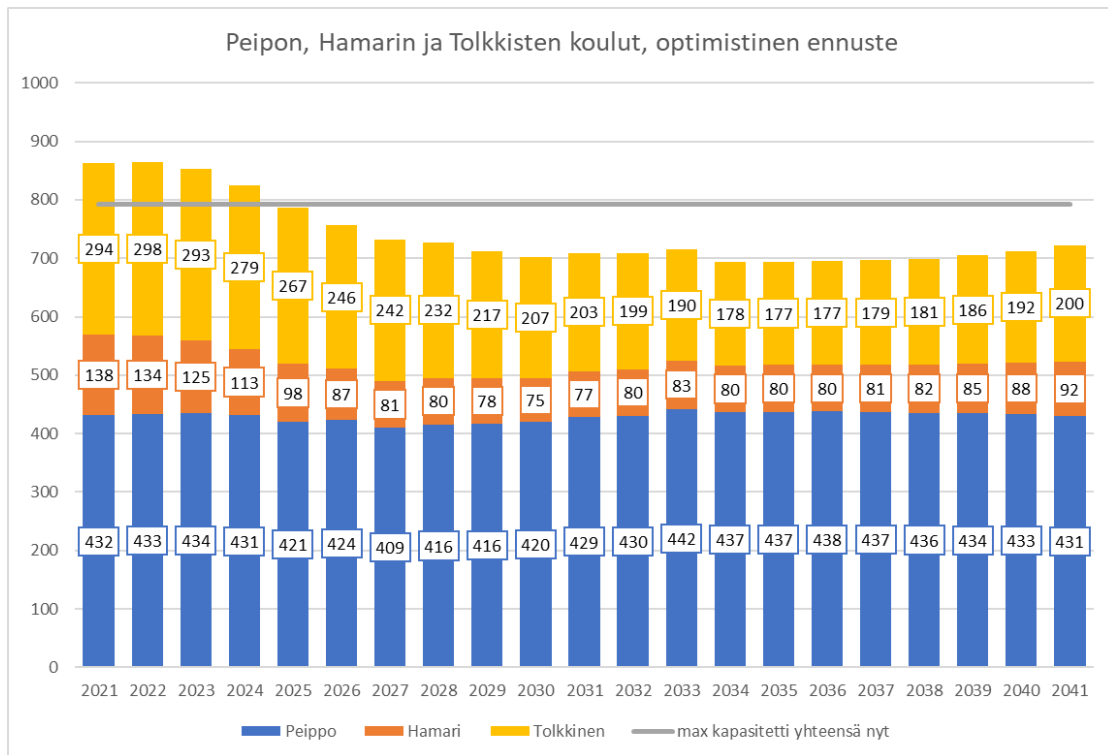
Peipon koulun oppilaaksiottoalueen optimistisen väestöennusteen esi- ja perusopetusikäisten yhden ikäluokan suuruudeksi on arvioitu noin 70 lasta. Suurimpien ikäluokkien ennustetaan olevan noin 80 lasta ja pienimpien ikäluokkien noin 62 lasta.

Peipon koulun oppilaaksiottoalueella asuvien alakouluikäisten kokonaismäärän ennustetaan vaihtelevan noin 409 ja 442 oppilaan välillä, keskimäärin noin 425 lasta vuosina 2021-2030.

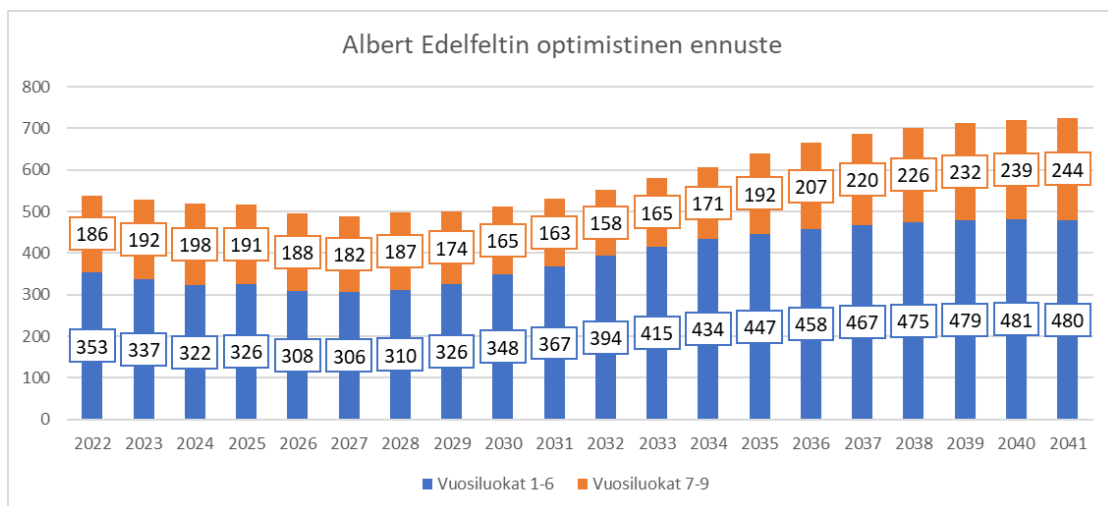

Kuva 16 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakoitavien optimistisin väestöennuste Peipon koulun alueella asuvien lasten määrästä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

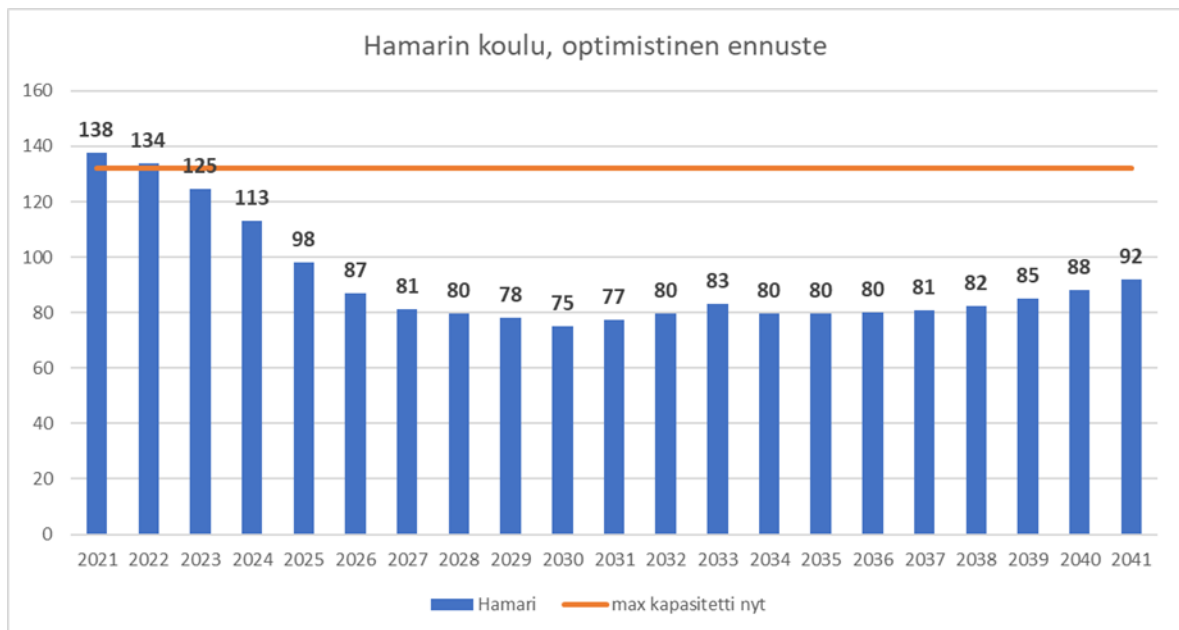
Kuvassa 16 -18 on esitetty myös Peipon, Hamarin ja Tolkkisen koulun sekä Peipon koulun naapurikoulujen eli Albert Edelfeltin koulun sekä Hamarin ja Tolkkisten koulujen optimistiset lapsimääräennusteet.

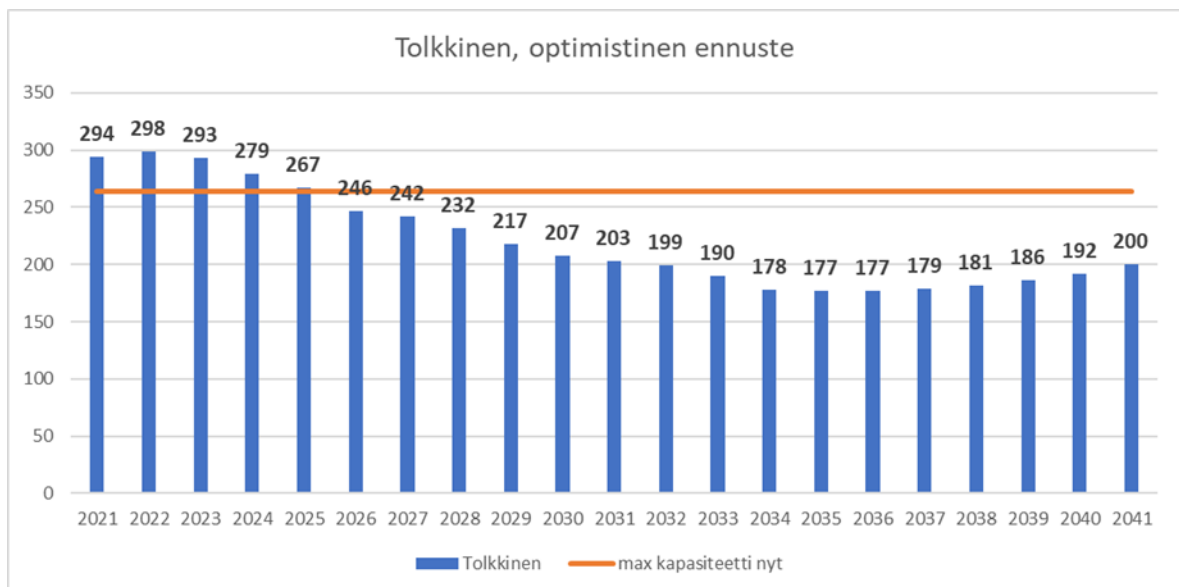
Kuva 17 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakoitavien optimististen väestöennuste yhdistettynä Peipon, Hamarin ja Tolkkisten koulujen alueella asuvien lasten määrät (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Kuva 18 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakoitavien optimististen väestöennuste Albert Edelfeltin koulun alueella asuvien lasten määrästä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Kuva 19 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisin väestöennuste Hamarin koulun alueella asuvien lasten määristä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

Kuva 20 Sivistyspalveluiden palveluverkon ennakointimallin optimistisin väestöennuste Tolkkisen koulun alueella asuvien lasten määristä (Porvoon kaupunki 2022) Optimistinen ennuste on Porvoon kaupungin väestöennustemalli, jossa huomioitu Porvoon kaupungin tulevat kaavoituksen ja maankäytön suunnittelun vaikutukset väestökehitykseen.

LIITE 3. Arvioita käyttäjämääristä

Taulukko 1 Arvio oppilasmäärien ja ryhmien määrän kehittymisestä

Peipon koulu ja Gammelbackan monitoimitalo		Tarveselvitys kevät 2022							
Toiminto	Ryhmien lukumäärä nyt	Arvio tulevasta	Ryhmäkoko	Oppilasmäärä	Huomioita				
Esioppilaat, 6-vuotiaat	3	3	21	63	5-vuotiaiden esiopetus				
Vuosiluokat 1-6	18	18	24	432	nykyinen opetusryhmäkoko noin 20				
Valmistavan opetuksen oppilaat	2	3	10	30					
Erityisen tuen oppilaat	3	6	10	60	oppilasmäärän kasvaessa pienryhmäoppilaiden määrä kasvaa				
Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat	4	4	8	32	1 ryhmä mahd. Pääskytielle				
Toiminta-alueittain tapahtuva opetus	1	1	6	6					
(Aamu- ja) iltapäivätoiminta	30	60	60	60	70-80	ei ole ollut aamupäivätoimintaa			
Kerhotoiminta	4	5							

Taulukko 2 Arvio esi- ja perusopetuksen henkilöstömäärästä

Peipon koulu ja Gammelbackan monitoimitalo		Tarveselvitys kevät 2022			
Toiminto	Opettajia	Avustajia/ohjaajia	Henkilöstöä		
Esioppilaat					
Vuosiluokat 1-6*	30	15			
Valmistavan opetuksen oppilaat	3				
Erityisen tuen oppilaat	6	4	noin 20 ap-ip toiminta		
Pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaat	4	10	samoja kuin avustajat		
Vaativan erityisen tuen oppilaat	1	5			
Aamu- ja iltapäivätoiminta			3		ulkoistettu
Hallinto	2		1		koulusihteeri
Ruokapalvelut			5		arvio
Siivous			4		arvio
Oppilashuolto			3		terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi
Muu, mikä?			1		kiinteistöhoito
Yhteensä	46	34	17	97	

*18-24 luokanopettajaa, 2 kielen opettajaa, 1 käsityön opettaja, 2 suomi 2. kielenä ja 4 ela

Taulukko 3 Arvio monitoimitalon henkilöstön ja asiakasmäärän kehittymisestä

Toiminto	Henkilöstöä	Käyttäjien lukumäärä (asiakkaita)	Mille viikonpäiville ajoittuu?	Keskimääriset kellonajat	Mille kuukausille ajoittuu	Lisätietoja
Nuorisopalvelut	4 vakinaista työntekijää	Nuorisokortteja tehty 198 (toimivuosi syyskuu 2021 - kevät 2022, jokainen aktiivisesti tilalla käyvä lapsi ja nuori vie nuorisokorttilomakkeen huoltajan täytettäväksi). Kävijämäärät: Tammikuu-Huhtikuu keskiarvo 42/pvä, (Huhtikuussa ka 57/pvä). Päivittäiset kävijämäärät vaihtelevat 25 ja 100 lapsen ja nuoren välillä.	Nuorisotilan avoin toiminta: Ma 13-16.30 ja 17-20 Ti Suljettu Ke 13-16.30 ja 17-20 To 13-16.30 Pe 13-16.30 ja 17-21 Nuorisotilan avointa toimintaa on 24 t/vko.	Avoin toiminta sijoittuu klo 13 ja 21 välille, riippuen päivästä. Työntekijöiden työajat vaihtelevat klo 8 ja 21 välillä.	Nuorisotilan avoin toiminta sijoittuu tammikuu-toukokuu ja elokuu-joulukuu välille. Lisäksi kesällä nuorisotilalla järjestetään päiväleirejä ja avointa toimintaa vaihtelevasti.	Gammelbackan nuorisotila on alueen lasten ja nuorten kokoontumispaikka. Alkuvuosi oli rauhallisempi, todennäköisesti koronasta johtuen. Kävijämäärät ovat lisääntyneet kevättä kohti huomattavasti (yli 20 kävijällä/pvä).
Kirjasto	2-3 henkilöä samaan aikaan	Vuodessa noin 50 000 käyntiä (kuukaudessa noin 5 000)	henkilökunta paikalla ma-pe, omatoimikirjasto la-su	Henkilökunta paikalla ma-pe 10-16/18 (omatoimi 7-18 + viikonloput, tällä hetkellä vain la-su 7-11, mutta tarkoitus laajentaa illat ja viikonloput)	kaikki	